

İlham Əliyev

Enerji sahəsində əməkdaşlıq davam edir

Xəzər Azərbaycan sektorunda ümidverən, perspektivli hesab edilən karbohidrogen yataqları hələ çoxdur. Hazırda bir neçə perspektiv strukturunda ölkəmizdə ən iri neft-qaz və ixrac layihələrinin əməliyyatçıları olan BP şirkəti (Böyük Britaniya) geoloji kəşfiyyat aparır. D230 blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üçün Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişi (HPBS) bu il aprelin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri Tereza Meyn iştirakı ilə SOCAR-ın və BP qrupunun rəhbərləri tərəfindən imzalanmışdır.

Həmin gün Prezident İlham Əliyev BP-nin baş icraçı direktoru Robert Dadli ilə də görüşmüşdür. "Şahdəniz" layihəsi üzrə görülən işlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır. Eləcə də "Şəfəq-Asiman" strukturu üzrə imzalanmış HPBS əsasında görülən işlərin intensivləşdirilməsinin əhəmiyyəti qeyd edilmişdir.

D230 bloku Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunun Şimali Abşeron hövzəsində yerləşir. Bloku sahədən Bakının şimal-şərq istiqamətində təxminən 135 kilometr (84 mil) məsafə ayrır. D230 təxminən 3200 kvadratkilometr ərazini əhatə edir. Bloku məhsudlu laylarının gözlənilən dərinliyi təxminən 3500 metrdir.

25 illik müddəti əhatə edən HPBS-yə əsasən, tərəfdaş şirkətlər iştirak payını

tən yarıya bölürlər. Kəşfiyyat dövründə operator kimi BP çıxış edəcək. D230 blokunda geoloji kəşfiyyat işlərinin aparılması haqqında Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumu sözügedən iki şirkət arasında 2016-cı ilin may ayında imzalanmışdır. HPBS imzalandıqdan sonra isə seysmik tədqiqat proqramı üçün planların hazırlanmasına başlanıb. Sazişin Milli Məclis tərəfindən ratifikasiya edilməsindən asılı olaraq müqavilə

sahəsində ilk seysmik tədqiqatın 2019-cu ildə aparılması planlaşdırılır.

2014-cü il dekabrın 22-də SOCAR və BP arasında Abşeron yarımadasının ətrafındakı dayazsulu sahədə yerləşən potensial perspektiv strukturlarda birgə geoloji kəşfiyyatın aparılması və HPBS imzalanması Xəzər dənizi ümidverən yataqların işlənməsi istiqamətində atılan mühüm addım idi.

Ardı 6-cı səh.

Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayının iştirakçılarna

Hörmətli qurultay iştirakçıları! Əziz müəllimlər və təhsil işçiləri! Sizi - Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayının iştirakçıları səmimi salamlayıram, ölkəmizin bütün təhsil işçilərinə ən xoş arzularımı yetirir, hər birinizə çətin və şərəfli fəaliyyətinizdə yeni nailiyyətlər arzu edirəm.

Müəllimlərin bu ali məclisinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin əlamətdar 100 illik yubileyi ilə bir vaxta təsadüf etməsinin rəmzi mənası vardır. Ölkəmizdə anadili təhsil sistemi və təhsil quruculuğunun təməli mehç Xalq Cümhuriyyəti dövründə qoyulmuşdur. Xalq Cümhuriyyətinin varisi müstəqil Azərbaycan bu gün dinamik inkişaf tempinə malik dövlətlərdəndir. İqtisadiyyatımızın tərəqqisi ölkəmizdə təhsilin inkişafına da öz müsbət təsirini göstərmişdir. Sosial siyasətimizin əsas prioritetlərindən biri ölkəmizdə zamanın çağırışlarına cavab verən və beynəlxalq standartlara uyğun milli təhsil sisteminin qurulmasıdır.

"Bilik iqtisadiyyatı"na keçid və ölkənin modernləşməsi üçün həlledici amil kimi insan kapitalının inkişafını təmin edəcək "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın icrasına başlanılmasından beş il keçir. Bu müddətdə ölkəmizdə müasir təhsil quruculuğu istiqamətində uğurlu addımlar atılmış və Azərbaycan təhsilinin dünya təhsil sistemində inteqrasiyası sürətlənmişdir. Ümumi təhsildə yeni proqramların tətbiqi başa çatdırılmış, tədrisdə müasir texnologiya və innovasiyaların istifadəsi genişlənməmiş, "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı" müvəffəqiyyətlə başa çatmış və bu günlərdə yeni "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Proqramı" qəbul olunmuşdur.

Müəllimlərin stimullaşdırılması tədbirləri nəticəsində cəmiyyətimizdə müəllimin nüfuzu yüksəlmiş, istedadlı gənclərin müəllimlik peşəsinə marağı ehtiyatlı dərəcədə artmışdır. Qazanan uğurlar dövlətin təhsil sahəsinin davamlı inkişafına diqqət və qayğısının təzahürü, eyni zamanda, Azərbaycan müəllimlərinin fədakar əməyinin bəhrəsidir.

Ali məclisinizin təhsil sahəsində ötən dövr ərzindəki fəaliyyəti lazımlıca dəyərləndirərək gələcək strateji hədəfləri düzgün müəyyənləşdirəcəyinə və ölkənin intellektual potensialını təhsilin inkişafı məqsədi ətrafında səfərbər edəcəyinə əminəm. İnanıram ki, müəllimlərimiz bundan sonra da vəzifələrinin öhdəsindən layiqincə gələcək, təhsilin bütün pillələrində keyfiyyətin yüksəldilməsi, ölkədə müasir təhsil sisteminin qurulması və insan kapitalının formalaşmasına töhfələr verəcək, gənc nəslə vətənpərvərlik, milli-mədəni irsə bağlılıq və azərbaycançılıq məfkurəsi ruhunda yetişdirəcək, yüksək peşəkarlığa və səriştəliliyə malik, rəqabətə davamlı mütəxəssislər hazırlanması üçün özmlə çalışacaqlar.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 noyabr 2018-ci il

Aleksandr Lukaşenko İlham Əliyevi "daim etibar edilməli olan əsl dost" adlandırır

Belarusun İctimai Televiziyası Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Minsko səfərindən geniş reportaj yayımlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, reportajda Aleksandr Lukaşenkonun İlham Əliyevi necə böyük hörmətlə qarşılayıb yola saldığı diqqətə çatdırılır. Qeyd olunur ki, Belarus və Azərbaycan arasında iki min kilometrə artıq məsafə olmasına baxmayaraq, çox yaxın tərəfdaşlardır. Belarus Prezidenti "daim etibar edilməli olan əsl dost" adlandırır.

"Belarus və Azərbaycan bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığa hazırdır, dost ölkələr kimi bir-birinə kömək edirlər. Azərbaycan Prezidentinin bu səfəri dövlət başçılarının dostluğunu bir daha sübut etdi", - deyər aparıcı vurğulayır.

Reportajda Azərbaycan ilə Belarus arasında münasibətlərin inkişafından ətraflı bəhs olunur. Qeyd edilir ki, Belarus üçün ağır vaxtlarda Azərbaycan daim ölkəyə dəstəyini nümayiş etdirib. Rusiya ilə enerji mübadilələri zamanı isə Belarusa ekspress-kreditə yardım edib.

Prezident İlham Əliyevin səfər çərçivəsində Minsko

fəaliyyət göstərən Azərbaycan Ticarət Evinə də baş çəkdiyi qeyd edilən reportajda ölkəmizin milli məhsulları haqqında məlumat verilir. Eyni zamanda, Gəncə Avtomobil Zavodunda Belarusa birgə traktorun yığılması, Bakıda Belarus məhsullarının satışı ilə bağlı məlumatlar diqqətə çatdırılır.

Hərbi büdcə yenə də artırılır

İlham Əliyevin ordumuzun döyüş imkanlarının yüksəldilməsi ilə bağlı prioritetləri sürətlə reallaşır

Uzun illərdir ki, Azərbaycanın dövlət büdcəsi tərtib olunarkən bir neçə istiqamətdə xərclərin artırılması prioritet olaraq qalır. Hətta maliyyə-iqtisadi çətinliklərin baş verdiyi vaxtlarda da həmin xərclər azaldılmayıb. Əksinə, xərclər bölməsində azalma baş versə də, həmin sahələr üzrə ayırmalar artıb. Bunlardan biri sosial sahədir. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanın dövlət büdcəsi hər il tərtib olunarkən sosial yönümlülüyi ilə diqqəti çəkir.

Müdafiə və təhlükəsizlik ölkə üçün daim əsasdır

Büdcə xərclərinin davamlı olaraq artdığı istiqamətlərdən biri də müdafiə və təhlükəsizlik sahəsidir. Artıq 12-ci ildir ki, respublikamızın hərbi büdcəsi 1 milyard manatı ötür. Ümumiyyətlə, son 15 ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında baş verən yeni keyfiyyət dəyişiklikləri fonunda ilk növbədə ölkəmizin müdafiə potensialının güclənməsi daha aydın görünür. İqtisadiyyatın güclənməsi hərbi imkanların artması üçün geniş imkanlar açır. Çünki iqtisadiyyatı güclü dövlətin ordusunun güclü olması qaçılmaz zərurətdir. Ötən 15 ildə baş verən sürətli inkişaf Silahlı Qüvvələrimizin güclənməsinə və modernləşməsinə də özünün müsbət təsirini göstərdi.

Ardı 6-cı səh.

Çoxşəxslilik Azərbaycan təsviri sənətinin tarixində dünya şöhrətli görkəmli rəssam Tahir Salahovun yaradıcılığı xüsusi bir mərhələ təşkil edir. Özünün dərin kökləri etibarlı mənsub olduğu xalqın zəngin monoviyatına, keşməkeşli taleyinə və çoxşəxslilik təsviri sənət ənənələrinə bağlı olan Tahir Salahovun rəngkarlığında nümayiş etdirdiyi orijinallıq və davamlı müasirləşmə onu bənərsiz fərqli rəssam kimi böyük sənətin geniş meydanına çıxarmışdır.

Qürur hissi ilə demək mümkündür ki, Tahir Salahov nəinki Azərbaycanda, dünya miqyasında böyük şöhrət qazanmış, özünün böyük sənət məktəbini yaratmışdır. Keçmiş Sovetlər İttifaqında və Qərbdə Tahir Salahov sərt realizm cərəyanının əsas yaradıcısı kimi qəbul olunmuşdur.

Xalq rəssamı Tahir SALAHOV:

Sərt realizmdən romantizmə

Azərbaycan təsviri sənətində Soltan Məhəmməd Təbrizi - miniatur məktəbinin yaradıcısı, Behruz Kəngərli - realist rəsamlıq məktəbinin banisi, Özim Özimzadə - mahir karikatura ustası, Toğrul Nərimanbəyov - böyük kompozisiya rəssamı, Səttar Behlulzadə - rəngkarlığın şairi, Mikayıl Abdullayev, Oqtay Sadıqzadə - portret ustası, Maral Rəhmanzadə - mənzərə rəssamı, Elmira Şahmurova - plakat rəssamı, Fərhad Xəlilov - avangard məktəbin rəhbəri, Arif Hüseynov - qrafika rəsamlığının istedadlı yaradıcısı, Cavad Mirzəyev - modernizmin, Arif Əziz - rəngkarlıqda "bəyaz dünya"nın, Sakit Məmmədov - opalizm xəttinin qurucusu, Üliyeva Həməyeva - mifoloji baxışlara malik istedadlı rəngkar kimi böyük sənətdə özlərinə məxsus yol açmış, tanınmış və şöhrət qazanmışlar.

Xalq rəssamı Tahir Salahovun rəngkarlığında açdığı sərt realizm üslubu təmamilə orijinal olub Azərbaycan təsviri sənətini yeniləmişdir və daha da müasirləşdirmişdir. Haqlı olaraq bu görkəmli sənətkarı orijinallığına və böyük xidmətlərinə görə dünyanın ən məşhur rəssamları ilə müqayisə edirlər. İftixar hissi ilə demək olar ki, onun adı Van Qoq, Pikasso, Klod Mone, Xaçsika Xakusai, Salvador Dali, Zurab Sereteli, Aytavovski, Repin, Surikov və başqaları kimi dünya şöhrətli sənətkarlarla birlikdə çəkilir.

Azərbaycan rəsamlığında da Tahir Salahovun xüsusi yeri və özünəməxsus mövqeyi vardır. O, obrazlı şəkildə demək olar ki, xalq rəssamı Tahir Salahov Azərbaycan təsviri sənətində inkişafında Behruz Kəngərliyə sonrakı və Fərhad Xəlilovdan əvvəlki mərhələnin təkrarsız-bənərsiz zirvəsidir.

Fikrimizcə, Azərbaycan musiqi sənətində Qara Qarayev, şeirdə Səməd Vurğun və Rəsul Rza, heykəltəraşlıqda Ömər Eldarov hansı zirvədə dayanmışdırsa, Tahir Salahov da sənət baxımından həmin yüksək mövqedə qərar tutmuşdur. Tahir Salahov Azərbaycan təsviri sənətində dünya şöhrəti qazandırmış görkəmli rəssamdır.

Ardı 4-cü səh.

Belarusun dövlət televiziyası:

"Elə bir sahə yoxdur ki, Belarusa Azərbaycan arasında əlaqə qurulmasın"

Belarusun dövlət televiziyası kanalı Azərbaycanla münasibətlərə dair reportaj yayımlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, reportajda Azərbaycan-Belarus əlaqələrinin inkişafı barədə danışılır.

Bildirilir ki, Bakı ilə Minsk yalnız dost deyillər, həm də bütün sahələrdə sıx əməkdaşlıq edirlər. Azərbaycan və Belarus prezidentləri İlham Əliyev və Aleksandr Lukaşenko arasında dostluq münasibətləri mövcuddur. Azərbaycan və Belarus etibarlı tərəfdaşlar, bir-birinə diplomatik qorantlardır.

"İki ölkə arasında dostluq münasibətlərinin əsası 25 il əvvəl qoyulub və o vaxtdan bu dövrlər yaxın qohumlar kimi mehribandırlar. Elə bir sahə yoxdur ki, Belarusa Azərbaycan arasında əlaqə qurulmasın", - deyər reportajda vurğulanır.

Telekanalın jurnalisti həmçinin Azərbaycanın və Belarusun birgə istehsal müəssisələri, birlikdə həyata keçirilən layihələr, ölkəmizin turizm potensialı, Bakının gözəlliyi haqqında ətraflı məlumat verir.

Xalq rəssamı Tahir Salahova

Hörmətli Tahir müəllim!
Sizi - dövrümüzün böyük sənətkarını və tanınmış ictimai xadimi 90 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı və fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Müasir rəssamlıq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi olaraq Siz uzunmüddətli səmərəli və bənzərsiz yaradıcılığınızla zəngin mədəniyyət salnaməmizə yeni səhifələr yazmış, milli sənət xəzinəmizin qızıl fondunda özünə həmişəlik layiqli yer tutan əsərlərinizlə Azərbaycan təsviri sənətinə geniş şöhrət qazandırmısınız.

“Sərt üslub”un banilərindən biri kimi yaratdığınız sənət nümunələrində insan taleyi vasitəsilə dünyaya, həyata baxışınız və fəlsəfi düşüncələriniz rənglərin ən incə çalarları ilə dolğun ifadəsini tapmışdır. Azərbaycan incəsənətinin çoxəsrlik ənənələrini Avropa boyakarlıq məktəbinin nailiyyətləri ilə birləşdirən, mövzu, forma, janr əlvanlığı və estetik kamilliyi ilə seçilən ecazkar rəsmləriniz ülvü bəşəri dəyərlər və ali məqsədlər naminə humanist fikirlər təlqin edir. Heyrətamiz portret yaradıcılığınız sənətsevərlər tərəfindən daim rəğbətə qarşılanmışdır. Vətənə məhəbbət dolu silsilə lövhələr, peyzajlar və natüromortlarınızda insanın təbiətlə dərin mənə kəsb edən ahəngdar mənəvi vəhdətini əks etdirməyə müvəffəq olmuşunuz.

Dünyanın mötəbər muzeylərini, məşhur qalereyalarını bəzəyən və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılan əsərlərinizin, hər biri hadisəyə çevrilən fərdi sərgilərinizin Azərbaycan mədəniyyətinin ölkə hədudlarından uzaqlarda təbliğində böyük rolu vardır. Milli rəssamlığın gələcək inkişafı üçün gənc firca ustalarının yetişdirilməsi sahəsində xidmətləriniz təqdirəlayiqdir.

Sizin çoxşaxəli yaradıcılığınız və məhsuldar ictimai fəaliyyətiniz xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Siz müstəqil Azərbaycan Respublikasının ən ali təltiflərinə - 1998-ci ildə “İstiqlal” və 2008-ci ildə “Heydər Əliyev” ordenlərinə, 2015-ci ildə Heydər Əliyev mükafatına layiq görülmüşünüz. Çoxsaylı beynəlxalq mükafatlarınız da sənətinizə göstərilən ehtiramın parlaq təzahürüdür.

Əminəm ki, mədəniyyətimizin bugünkü simasının müəyyənləşməsinə və dünya incəsənətinin inkişafında özünəməxsus mövqeyə malik sənətkar və şəxsiyyət kimi Siz Azərbaycan təsviri sənətinin şöhrətini bundan sonra da yeni zirvələrə ucaldacaqsınız.

Ən xoş arzularla,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 noyabr 2018-ci il

T.T.Salahovun 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə Tahir Teymur oğlu Salahov 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 noyabr 2018-ci il

Yardımlı rayonunun Yardımlı-Bozayran-Bürzünbül- Vərgədüz-Sırıq avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. İyirmi min nəfər əhalinin yaşadığı 15 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Yardımlı-Bozayran-Bürzünbül-Vərgədüz-Sırıq avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 9,0 (doqquz) milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılınsın.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2018-ci il sentyabrın 1-də Soçi şəhərində imzalanmış saziş təsdiq edilsin.

2. Bu fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Rusiya Federasiyası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2018-ci il

Azərbaycanın xalq rəssamı cənab Tahir Teymur oğlu Salahova

Hörmətli Tahir Teymur oğlu!
Bu gün Azərbaycanda əlamətdar tarix - Böyük Ustad, planetar miqyaslı rəssam, gözəl pedaqoq və ictimai xadim Tahir Salahovun yubileyi qeyd edilir.

Hörmətli Tahir Teymur oğlu, Sizi haqlı olaraq təsviri incəsənətin canlı klassiki və bütöv bir üslubun banilərindən biri hesab edirlər. Sizin əsərləriniz dünya mədəniyyəti xəzinəsinə, XX və XXI əsrlərin təsviri incəsənətinin “qızıl fondu”na daxildir. Onlar Azərbaycan rəngkarlığının inkişafında və daha geniş miqyasda bütöv bir dövr təşkil edir. Siz əsərlərinizdə altmışıncı illərin azadlıq ruhunu böyük ustad müdrikliyi ilə, təkərolunmaz bənzərsizliyi həyatın bütün müxtəlifliyində görmək bacarığı ilə, şəksiz istedadı və ən yüksək ustalığı asanlıqla tanınan müəllif üslubu ilə heyrətamiz şəkildə birləşdirməyə nail olmuşunuz. Bu, həqiqətən, əsrlər boyu yaşamağa qabil olan est sənətdir.

Hörmətli Tahir Teymur oğlu.
Ola bilsin, bunu deyənlər haqlıdır ki, həqiqi sənətkar yaşadığı dünyanı sevməlidir. Sizin yaradıcılıq dünyanız parlaq və rəngarəngdir. Onun fərqləndirici cəhəti doğma ölkənizə - Azərbaycana haqqıq, səmimi vətənpərvərlik, dərin və ülvü sevgidir.

Siz həm çoxsaylı həmvətənlərimiz, həm də dünya yaradıcı ziyalılarının nümayəndələri üçün ən yüksək insani keyfiyyətlərin nümunəsi olmuşunuz və belə olaraq qalırsınız. Parlaq eruditsiyanız, həssaslığınız və məsuliyyətiniz Sizə ətrafdakı insanların sevgisini və dərin hörmətini qazandırmışdır. Siz, hörmətli Tahir Teymur oğlu, sadəcə, böyük rəssam deyil, həm də heyrətamiz insan və gözəl müəllimsiniz. Dünya şöhrəti tanınmış ustad olmağınızın axımaq, yaradıcı axtarış cəsarətini itiməmişiniz və yaradıcılıq enerjiniz əvvəlki kimi aşır-dadır.

Hörmətli Tahir Teymur oğlu!
Yubileyiniz münasibətilə ən səmimi, ürəkdən gələn təbriklərimi qəbul edin. Sizə möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, bizi, Sizin böyük istedadınızın pərəstişkarlarını sevindirəcək üçün əmin-amanlıq və yeni zəfərlər arzulayıram.

Doğum gününüz mübarək.
Səmimiyyətlə,

Mehriban ƏLİYEVA,
Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti

Bakı şəhəri, 28 noyabr 2018-ci il

C.Ə.Qasımova “Əməkdar müəllim” fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin təhsil sahəsinin inkişafında xidmətlərinə görə Cəlal Əbil oğlu Qasımova “Əməkdar müəllim” fəxri adı verilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2018-ci il sentyabrın 1-də Soçi şəhərində imzalanmış saziş təsdiq edilsin.

2. Bu fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Rusiya Federasiyası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2018-ci il

“Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 11-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1106-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3, I kitab, maddə 125; 2001, № 12, maddələr 731, 736; 2004, № 11, maddə 901; 2006, № 6, maddə 478; 2007, № 5, maddə 436, № 10, maddə 938; 2008, № 5, maddə 348,

№ 7, maddə 602; 2012, № 6, maddə 506; 2013, № 6, maddələr 599, 624; 2014, № 4, maddə 341, № 7, maddə 775; 2016, № 2, I kitab, maddə 200, № 12, maddələr 1994, 1995; 2017, № 5, maddə 720, № 12, I kitab, maddə 2229; 2018, № 1, maddə 20) 29-cu maddəsinin səkkizinci abzasına “fövqəladə” sözündən əvvəl “hərbi vəziyyət rejiminin tətbiqi,” sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 oktyabr 2018-ci il

“Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 oktyabr tarixli 1313-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, “Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 oktyabr tarixli 1313-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi

barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Avtomobil yolları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının Sənaye və Ticarət Nazirliyi arasında sənaye sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının Sənaye və Ticarət Nazirliyi arasında sənaye sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi haqqında 2018-ci il sentyabrın

1-də Soçi şəhərində imzalanmış saziş təsdiq edilsin.

2. Bu fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi sazişin qüvvəyə min-

məsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Rusiya Federasiyası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 1999-cu il 4 avqust tarixli 173 nömrəli və “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının təmin edilməsi barədə” 2000-ci il 30 avqust tarixli 392 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 iyun tarixli 1176-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 4 avqust tarixli 173 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsi (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 8, maddə 483; 2003, № 10, maddə 546; 2014, № 10, maddə 1192; 2017, № 7, maddə 1342) aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 1-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin on üçüncü abzasında, 40-cü maddəsinin 2-ci hissəsində, 52-ci maddəsinin 1-ci, 2-ci, 5-ci, 7-ci, 8-ci (hər iki halda), 9-cu, 10-cu (hər iki halda) və 12-ci hissələrində, 54-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin səkkizinci bəndində, 55-ci maddəsinin 1.2-ci bəndində, 56-cı maddəsinin 1-ci hissəsində, 57-ci maddəsinin 1-ci və 3-cü hissələrində, 58-ci maddəsinin 2-ci, 4-cü və 7-ci hissələrində, 58-1-ci maddəsinin 1.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin qanunun 4-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin 1.1-1.3-cü, 1.6-1.9-cu (xüsusi elmi-ekoloji və bioloji əhəmiyyətli ətraf mühitin mühafizəsi obyektlərinin siyasisinin təsdiq edilməsi

hissəsində), 1.10-cu və 1.11-ci bəndlərində, 2-ci hissəsinin 2.1-ci (fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq) bəndində, 16-cı maddəsinin ikinci hissəsində, 17-ci maddəsinin 3-cü hissəsində, 64-1.1-ci maddəsinin ikinci cümləsində, 66-cı maddəsinin 3-cü hissəsində və 79-cu maddəsinin 2-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

2.3. həmin qanunun 52-ci maddəsinin 2-ci və 9-cu hissələrində, 54-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin səkkizinci bəndində, 56-cı maddəsinin 1-ci hissəsində, 58-ci maddəsinin 2-ci hissəsində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur;

2.4. həmin qanunun 4-cü maddəsinin 2-ci hissəsinin 2.1-ci (fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq), 2.2-2.6-cı bəndlərində, 18-ci maddəsinin 3-cü hissəsində, 71-ci maddəsinin 1-ci, 2-ci hissələrində və 72-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi həyata keçirir;

2.5. həmin qanunun 1-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin on üçüncü abzasında, 40-cü maddəsinin 2-ci hissəsində, 52-ci maddəsinin 1-ci, 7-ci, 8-ci (birinci halda), 10-cu (hər iki halda) və 12-ci hissələrində, 55-ci maddəsinin 1.2-ci bəndində, 57-ci maddəsinin 1-ci və 3-cü hissələrində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi nəzərdə tutulur;

2.6. həmin qanunun 58-ci maddəsinin 4-cü və 7-ci hissələrində, 58-1-ci

maddəsinin 1.2-ci bəndində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və yerli icra hakimiyyəti orqanları nəzərdə tutulur;

2.7. həmin qanunun 52-ci maddəsinin 5-ci hissəsində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, müalicə-sağlamlaşdırma yerlərinə və kurortlara münasibətdə isə həmçinin Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi nəzərdə tutulur;

2.8. həmin qanunun 52-ci maddəsinin 8-ci (ikinci halda) hissəsində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi nəzərdə tutulur.”.

2. “Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 30 avqust tarixli 392 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (III kitab), maddə 615; 2001, № 10, maddə 640, № 12, maddə 755; 2002, № 1, maddə 52; 2003, № 10, maddələr 546, 585; 2007, № 2, maddə 87; 2008, № 8, maddə 719; 2009, № 10, maddə 785; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 2 (II kitab), maddə 251, № 8, maddə 1384) 1-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. ikinci abzasdan “11-ci maddəsinin ikinci hissəsində,” sözləri çıxarılsın;

2.2. onuncu abzas ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2018-ci il

Təhsilin inkişafı dövlət siyasətində əsas prioritetlərdən biridir

Bakıda Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayı keçirilib

Noyabrın 28-də Bakı Konqres Mərkəzində Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qurultay iştirakçıları əvvəlcə Fəxri xiyabana gedərək ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsini anıb, məzarı önünə gül dəstələri qoyublar. Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarı üstünə də tər güllər düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanda Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə şəhid olan vətən övladlarının xatirəsi anılıb, məzarları üzərinə güllər qoyulub.

Qurultay Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin oxunması ilə başlayıb.

Tədbir iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin, vətənimizin müstəqilliyi uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin və Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayından ötən dövr ərzində vəfat etmiş təhsil işçilərinin əziz xatirələrini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

XV qurultayda Prezident Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyev, Baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Milli Məclis Sədrinin müavini Bahar Muradova, dövlət və hökumət rəsmiləri, deputatlar, elm xadimləri və təhsil ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qurultay iştirakçılarına təbrik məktubunu Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva oxuyub.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov iştirakçıları salamlayaraq Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayının işinə uğurlar arzulayıb.

Hesabat məruzəsi ilə çıxış edən Ceyhun Bayramov əsasını ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu təhsil islahatlarının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini vurğulayıb. Nazir bildirib ki, "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın qəbulundan ötən 5 il ərzində ölkəmizdə təhsil sahəsində müsbət dinamika

müşahidə olunub, bir sıra əsaslı nailiyyətlər əldə edilib. Cari il üçün "Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda Azərbaycan 140 ölkə arasında 69-cu yerdə qərarlaşıb, ölkəmizin mövqeyi 12 indiktorada 9-u üzrə yaxşılaşıb. Həmçinin təhsil indikatorları üzrə ciddi irəliləyişə nail olunub, Azərbaycanın göstəriciləri dünyanın bir sıra inkişaf etmiş ölkələrinin göstəricilərindən də yüksək olub. Belə ki, təhsilin keyfiyyət və keyfiyyət parametrlərinə əsaslanan bacarıqlar indeksində ölkəmiz ümumilikdə 54-cü yerdə, bu kateqoriyanın tərkib hissəsi olan rəqəmsal bacarıqlar üzrə 15-ci, tədrisə təngəidi düşüncə üzrə 27-ci, bacarıqlı işçilər tapmaq əsaslığı üzrə 31-ci, məznluların bacarıqları üzrə 32-ci, ibtidai təhsildə müəllim-şagird nisbəti üzrə 48-ci yeri yüksəlmiş.

Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində ölkədə müəllim peşəsinin nüfuzunun daha da artdığını deyən nazir ötən illər ərzində müəllimlik üzrə müraciət edənlərin sayında 3 dəfəyə yaxın artım qeydə alındığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, son 5 ildə 18 min 136 müəllim işə qəbul olunub, kənd məktəblərində fəaliyyətə başlanmış 11 min 600 nəfərə həvəsləndirmə tədbirləri tətbiq edilib.

Nazir bildirib ki, qəbul imtahanlarında 500 və daha çox bal toplayan abituriyentlərin arasında müəllim ixtisasını seçənlərin sayı 2090 nəfərə çatıb, bu isə 2014-cü ilə müqayisədə 2,3 dəfə artım deməkdir. Ümumi təhsil sistemində çalışan 142 mindən çox müəllimin diaqnostik qiymətləndirilməsi başa çatdırılıb, onların həftəlik dərslər yükü 1,5 dəfə, vəzifə maaşı 2 dəfə artırılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov dövlətimiz tərəfindən təhsilə və təhsil işçilərinə xüsusi diqqət və qayğı göstərilməsindən danışıb. Bildirib ki, muxtar respublikanın şəhər, rayon və kəndlərində yeni-yeni məktəb binaları tikilib, təhsil müəssisələri müasir avadanlıqlarla təchiz olunub.

2017-2018-ci tədris ili Naxçıvan üçün uğurlu olub. Məznlulardan 1781-i ali məktəblərə, 615-i isə orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul edilib.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev ölkəmizdə təhsil sisteminin inkişafında həyata keçirilən dövlət proqramlarından danışıb, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Programı"nı bu sahədə atılmış növbəti mühüm addımlardan biri kimi dəyərləndirib.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri təhsil işçilərinin sosial hüquqları, müəllimlərin sosial problemlərinin həlli, asudə vaxtlarının səmərəli təşkilini istiqamətində görülən işlərdən danışıb və bu işlərin davamlı olacağını vurğulayıb.

Qurultayda çıxış edən Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DIM) Direktorlar Şurasının sədri bildirib ki, Azərbaycan son illərdə bir çox davamlı inkişaf göstəriciləri və sosial indikatorlara görə "Böyük yirillik" və "Böyük yeddilik" ölkələrinin ek-səriyyətinə üstələyir. Respublikamızın inkişaf göstəriciləri bir çox beynəlxalq təşkilatların rəsmi sənədlərində təsdiqini tapıb.

Rektor innovativ inkişaf strategiyasının reallaşdırılmasında Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın xüsusi rolunu vurğulayıb. Akademik Urxan Ələkbərov qeyd edib ki, ölkəmizin inklüziv cəmiyyət quruculuğu istiqamətində qazandıqı uğurların başlıca amili təhsil və insan potensialının formalaşdırılmasıdır. Bütün nailiyyətlərin əsasında bilik, biliyin əsasında təhsil dayanır.

"McKinsey" şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Kadir Sinan Köksöy Azərbaycanda bütün sahələrin, o cümlədən təhsil sisteminin uğurlarını vurğulayıb. Qurultayda çıxış edən Cəbrayıl rayonu Cocuq Mərcanlı kənd tam orta məktəbinin direktoru Zamin Həziyev rəhbərlik etdiyi təhsil ocağında 100-dək şagirdin biliklərə yiyələndiyini, pedaqoji kollektivin 23 nəfərindən ibarət olduğunu bildirdi. O, bu məktəbin inkişafına əsaslı töhfələr verəcəyinə əminlik ifadə edərək, Azərbaycan təhsilinin dünyəvi təhsil sisteminə inteqrasiyası, müəllimlərin nüfuzunun daha da artırılması ilə bağlı təkliflər irəli sürüldü. Vurğulanıb ki, ölkədə davamlı olaraq aparılan məktəb tikintisi, məktəblərin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi nəticəsində əməkhaqqı artımı, işə qəbulun şəffaf təşkilinə bəşirə marağı ilbəil artırır.

Qurultayda "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda müəyyənləşdirilmiş hədəflərə nail olunması istiqamətində əldə edilmiş uğurlar, eyni zamanda 2013-cü ilin dekabrında keçirilmiş Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayından sonrakı müddətdə təhsil sisteminə reallaşdırılmış tədbirlər və islahatlar müzakirə olunub, qarşıda duran yeni vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Tədbir çərçivəsində, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adına layiq görülmüş və "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuş 127 nəfər təhsil işçisinə dövlət mükafatları təqdim edilib.

Qurultay işini panel sessiyalarla davam etdirib. "Peşəyönümü işinin təşkili və peşə təhsilinin təbliği" mövzusunda sessiyada son beş ildə ölkəmizdə peşə təhsili sisteminin inkişafından danışıb. Qeyd edilib ki, peşə təhsilinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində dövlətimiz tərəfindən mühüm addımlar atılıb. Prezident İlham Əliyevin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət

Strategiyası"nda peşə təhsili ilə bağlı xüsusi müddəalar öz əksini tapıb, həmçinin 2016-cı ildə Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi yaradılıb. Peşə təhsilinin inkişafı ölkənin ixtisaslı kadrlara olan tələbatının ödənilməsi istiqamətində mühüm addımlardan biri kimi seçiyyənlərdir. Ölkəmizdə peşə təhsili sisteminə aparılan uğurlu islahatlar, peşə təhsilinin düzgün təbliği nəticəsində bu sahəyə marağ daha da artıb. Təhsil sisteminə pedaqoji prosesin tərkib hissələrindən biri peşəyönümü işidir. Bu işin təşkilində ümumi məqsəd cəmiyyətin peşə maraqları və imkanları ilə əmək bazarının tələbatı arasında balansın müəyyənləşdirilməsi, gəncləri maraqlandırmək, onların peşə təhsil müəssisələrinə peşəyönümü işinin təşkili və təbliği yoxundadır.

Qurultayda "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda müəyyənləşdirilmiş hədəflərə nail olunması istiqamətində əldə edilmiş uğurlar, eyni zamanda 2013-cü ilin dekabrında keçirilmiş Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayından sonrakı müddətdə təhsil sisteminə reallaşdırılmış tədbirlər və islahatlar müzakirə olunub, qarşıda duran yeni vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Tədbir çərçivəsində, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adına layiq görülmüş və "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuş 127 nəfər təhsil işçisinə dövlət mükafatları təqdim edilib.

Qurultay işini panel sessiyalarla davam etdirib. "Peşəyönümü işinin təşkili və peşə təhsilinin təbliği" mövzusunda sessiyada son beş ildə ölkəmizdə peşə təhsili sisteminin inkişafından danışıb. Qeyd edilib ki, peşə təhsilinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində dövlətimiz tərəfindən mühüm addımlar atılıb. Prezident İlham Əliyevin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət

Strategiyası"nda peşə təhsili ilə bağlı xüsusi müddəalar öz əksini tapıb, həmçinin 2016-cı ildə Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi yaradılıb. Peşə təhsilinin inkişafı ölkənin ixtisaslı kadrlara olan tələbatının ödənilməsi istiqamətində mühüm addımlardan biri kimi seçiyyənlərdir. Ölkəmizdə peşə təhsili sisteminə aparılan uğurlu islahatlar, peşə təhsilinin düzgün təbliği nəticəsində bu sahəyə marağ daha da artıb. Təhsil sisteminə pedaqoji prosesin tərkib hissələrindən biri peşəyönümü işidir. Bu işin təşkilində ümumi məqsəd cəmiyyətin peşə maraqları və imkanları ilə əmək bazarının tələbatı arasında balansın müəyyənləşdirilməsi, gəncləri maraqlandırmək, onların peşə təhsil müəssisələrinə peşəyönümü işinin təşkili və təbliği yoxundadır.

Qurultayda "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda müəyyənləşdirilmiş hədəflərə nail olunması istiqamətində əldə edilmiş uğurlar, eyni zamanda 2013-cü ilin dekabrında keçirilmiş Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayından sonrakı müddətdə təhsil sisteminə reallaşdırılmış tədbirlər və islahatlar müzakirə olunub, qarşıda duran yeni vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Tədbir çərçivəsində, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adına layiq görülmüş və "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuş 127 nəfər təhsil işçisinə dövlət mükafatları təqdim edilib.

Qurultay işini panel sessiyalarla davam etdirib. "Peşəyönümü işinin təşkili və peşə təhsilinin təbliği" mövzusunda sessiyada son beş ildə ölkəmizdə peşə təhsili sisteminin inkişafından danışıb. Qeyd edilib ki, peşə təhsilinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində dövlətimiz tərəfindən mühüm addımlar atılıb. Prezident İlham Əliyevin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət

Strategiyası"nda peşə təhsili ilə bağlı xüsusi müddəalar öz əksini tapıb, həmçinin 2016-cı ildə Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi yaradılıb. Peşə təhsilinin inkişafı ölkənin ixtisaslı kadrlara olan tələbatının ödənilməsi istiqamətində mühüm addımlardan biri kimi seçiyyənlərdir. Ölkəmizdə peşə təhsili sisteminə aparılan uğurlu islahatlar, peşə təhsilinin düzgün təbliği nəticəsində bu sahəyə marağ daha da artıb. Təhsil sisteminə pedaqoji prosesin tərkib hissələrindən biri peşəyönümü işidir. Bu işin təşkilində ümumi məqsəd cəmiyyətin peşə maraqları və imkanları ilə əmək bazarının tələbatı arasında balansın müəyyənləşdirilməsi, gəncləri maraqlandırmək, onların peşə təhsil müəssisələrinə peşəyönümü işinin təşkili və təbliği yoxundadır.

Tahir Salahov - 90

Əvvəli 1-ci sah.

Böyük firca ustası hələ sovet hakimiyyəti illərində belə də rəsmi sənət üçün təsəvvür ediləməyən çətin mövzularla həyatın görünməyən və ya az görünən tərəflərini tünd boyalarla sənətdə ifadə etmək vəzifəsini ciddi bir iradə ilə həyata keçirmişdir. İstifadə etdiyi rənglərin tündlüyünə və ya təsvir etdiyi mövzuların gərginliyinə, həmçinin rəsmlərindəki çətin həyat notlarının bədii ifadəsinə istinad edərək, Tahir Salahov sət realizm cərəyanının yaradıcısı kimi qəbul edilir. Hətta Azərbaycan və keçmiş Sovet İttifaqı miqyasında rəngkarlıqda təcridən ardicillərinin, davamçıların, yaxud bənzərlərinin meydana çıxması ilə təsviri sənətdə Tahir Salahovun "suroviy realizm" - sət realizm məktəbi yaranmışdır.

Xalq rəssamı Tahir Salahovun təmsalında meydana çıxmış "suroviy stil" - "sət üslub" sənət nəzəriyyəsi baxımından "sət realizm" mənasını daşıyır. Metod və üslub ədəbiyyat və sənət cərəyanlarının istiqamətini müəyyən edən "izmin" əsas təzahür formalarından biri olduğu üçün Tahir Salahova

öz mənası, fəlsəfəsi vardır. Bu mənada Tahir Salahov mütəfəkkir rəssamdır. O, mütəfəkkir sənətkar olduğunu sənət haqqındakı elmi-nəzəri görüşləri ilə deyil, təsviri sənətin, rənglərin dili ilə ifadə etdiyi dərin, sət və müdrik fikirlərlə nümayiş etdirir.

Tünd rənglər, sət cizgilər Tahir Salahovun rəsm əsərlərinin əsas bədii ifadə vasitəsidir. Seçilmiş mövzuların və obyektin ciddiliyi ilə rənglərin sərtliyi Tahir Salahovun sənətində bir-birini üzvü surətdə tamamlayır. Tahir Salahov dağınıq, qasırganı, tufanı, vulkanı, təlatümü öz rəngində, bütün təbiiyyəti ilə cəkməyi bacırır. Adam onun bir-birindən fərqli mövzularında çəkilmiş əsərlərinə baxanda özünü sanki həmin əsərlərdə təsvir olunan mühitə və ya aurada hiss edir. Ona görə də Tahir Salahovun çəkdiyi kağızdan, kətan-dan qəlbə, düşüncəyə yol tapa bilir, tamaşaçı mühitə fəal təsir göstərir.

Xalq rəssamı Tahir Salahovun sənəti əslində onun yaradıcılığında aparıcı olan üç rəngin harmoniyası üzərində qurulmuşdur: qara, qırmızı və ağ. Doğrudur, Tahir Sa-

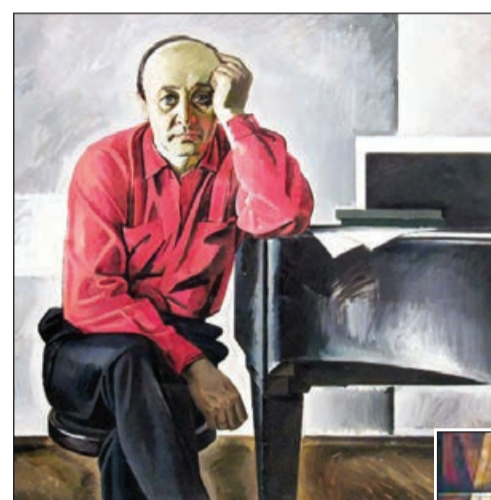

görməli sənətkarı qırmızı köynəkdə təqdim etmək də səbəbsiz olmayıb, onun yaradıcılığının qayasını, xüsusən vətəndaş sənətkarın zamanla müdaliyə olmasın mətləbini mənalandırır. Əbşeron motivləri silsiləsindən keçən əsrin altmış-səksəninci illərində çəkilmiş çoxsaylı rəsmlər mütləq əksəriyyətdə özli şəkildə istifadə olunan, bəzən hətta nöqtə boyda qeyd edilən qırmızı rəngdən Azərbaycanın sət rənglərinin özünə qismət olmasının, yaxud zərər dövründə xalqın sət rənglərinə sahib olmasının çətinlikləri örtülüb vasitələrlə öz əksini tapmışdır. Tahir Salahovun yaradıcılığında XX əsrə aid boş qalmış Əbşeron kəndləri, küçələrində adam görünməyən Bakı ətrafı bağları, uçub dağılmış təhlükəli içində olan qədim Əbşeron abidələri kətan üzərində çəkilmiş tünd, sət rənglər və cizgilər ön mövqeyə çəkilmişdir. Tahir Salahov bu qəbildən olan əsərlərində yalnız imzası kimi "T.Canaxov" sözlərini qırmızı rənglə yazmaqla kifayətlənir ki, əslində bu da sənətkarın müdaliyyəli olduğu rəsm əsərində böyük ürək yanğısının, vətəndaş narahatlığının ifadə edildiyinə

yi çoxsaylı əsərlər ilk növbədə Azərbaycan xalqını Yer kürəsinin müxtəlif guşələrində yaşayan ölkələrin, xalqların, insanların həyatı ilə tanış etməyə hesablanmışdır. Bununla belə o, bilərəkdən xarici mühitə köçürülmüş mövzular vasitəsilə keçmiş sovet cəmiyyətindəki mənfi halları, nöqsanları tənqid etmək, yaxud milli azadlıq, müstəqillik düşüncələrini mənalandırmaq məqsədini də izləmişdir. Məsələn, Çexoslovakiya həyatından çəkilmiş rəsm əsərində Praqa şəhərinin təsvirindən daha çox 1961-ci ildə sovet qoşunlarının Mərkəzi Avropadakı işğalçılıq niyyətlərinə etiraz notları öz əksini tapmışdır. Bu əsərdəki uzaqdan qara kabus kimi görünən vahiməli tankın gəldiyi küçənin döngəsində təsvir olunmuş "Stop" (Durl) - yol nişanı hərəketi tənqizləyən işarədən çox, işğalçılıq, təcavüzkarlıq niyyətlərinə son qoyulması fikrini mənalandırır. Yaxud, onun 1961-1967-ci illərdə çəkilmiş əsərlərindəki tünd görkəmi İtaliya, Almaniya və Praqa motivlərinin Bakı şəhəri ilə səsleşməsi sosialist realizmi metodu dövründə təntənə, doğma ölkə ilə bağlı məsələ

Məsələn, "Aydın rəsm çəkir", "Köhnə Ramana", "Xəzərdə qayalar" rəsmlərində ağ rəng təzadı və işığı mənalandırmağa yol açır. Müstəqillik illərində isə Tahir Salahovun yaradıcılığında ağ rəng mənalı bir al rəng çalarından çıxış edir. Tahir Salahovun 2007-ci ildə çəkilmiş "Odlar yurdu" kompozisiyasına daxil olan "Ateşpərəstlərin məbədi", "Xəzər bu gün", "Qız qalası" silsiləsində ağ rəng - al rəng effektinə çevrilmişdir. Bu rəsm əsərində ağ rəng tünd-qırmızı rəngin al-qırmızı rəng kimi mənə ifadə etməsinə şərait yaratmışdır. Burada ağ rəng vasitəsilə yaradılmış al-qırmızı rəngi Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi illərindəki böyük inkişafını və təntənəsini bütün reallığı ilə diqqətə çatdırır. "Bağ çiçəkləri" (2005) rəsm əsərindəki ağ çiçəklər isə kompozisiyaya daxil olan digər rənglərdəki çiçəklərlə harmoniyalı nəzərə çarpdırmağa xidmət edir.

Beləliklə, müstəqillik dövründə qüdrətli bir sənətkar kimi Tahir Salahovun özünəməxsus üslubunu əvvəllər onun yaradıcılığında əsas yer tutmuş sət realizm təşkil edir. Diqqət edilsə, son onilliklərdə

Xalq rəssamı Tahir SALAHOV:

Sət realizmdən romantizmə

məxsus "sət üslub" da elmi şəkildə "sət realizm" deməkdir. Tahir Salahov özü də "sət realizm" yaradıcılıq üslubunu və ya cərəyanını stalinizmdən sonra meydana çıxmış və həyat həqiqətlərinə əsaslanan bir yaradıcılıq istiqaməti hesab etmişdir. Onun fikrincə, "bu istiqamət Sovet İttifaqında 1950-ci illərin sonlarında, Stalinin ölümündən sonra yaranmışdır. O vaxta qədər hamı belə alışırdı ki, təsviri incəsənət insanı sadlandırmalıdır. Ancaq bizim nəsil "istiləşmə" dövrünü (Xruşşov mərhələsi - i.H.) keçmişdir və heçqəti, o cümlədən sət gerçəkliyi göstərmək istəmişdir. Lakin bu sərtlik - o da nikbinlikdir, ancaq həyatın realıqlarından doğulur... Təcridən bu məktəb qəbul olundu".

Qüdrətli firca ustası Tahir Salahov əvvəl SSRİ məkanında və Azərbaycanda, sonra isə Qərbdə və dünyada "suroviy stilin" - sət realizmin əsas yaradıcısı hesab olunur. Bu, əslində sosialist realizmi ilə eyni olmayan, həyatın yalnız nikbin meyillərini deyil, cəmiyyətin sət üzünü, insanın və onu əhatə edən mühitin gərgin məqamlarını da sənətdə canlandırmaq üçün yeni tipli sət istiqamətidir. Lakin Tahir Salahovun mürciəti etdiyi mövzular sosialist realizmin "ənənəvi mövzu dairəsinə" uyğun olduğuna, yaradıcılığında dövr üçün aktual olan neft və fəhlə mövzularını üstünlük təşkil etdiyinə görə onun sovet təsviri sənətinin vahid yaradıcılıq metodundan fərqli bir sənətkar olduğu zahirən heç kəsə aydın belə gəlməmişdir. Xüsusən, XX əsrin altmışıncı illərindən sonra "suroviy realizm" sosialist realizmi yaradıcılıq metodunun təzahür formalarından biri kimi təsəvvür olunmuşdur.

Əslində isə Tahir Salahovun yaradıcılığında edilən "suroviy stil" - "sət realizm" anlayışı ədəbiyyatda və incəsənətdə sovet hakimiyyətinə qədər mövcud olmuş tənqidi realizm mənasını daşıyan və sət gerçəkliyi üçün səciyyəvi olmayan bir sənət cərəyanı idi. Tahir Salahov istehsalat mövzusu fonunda yaratdığı böyük sənət sədəvrləri ilə sosialist realizmi şəraitində tənqidi realist istiqaməti inkişaf etdirməyi bacarmışdır. Sadəcə vahid sosialist realizmi yaradıcılıq metoduna əsaslanan keçmiş sovet ideologiyası zamanında bunu - tənqidi realist olmağı açıq etiraf etmək mümkün deyildir. Bununla belə, Tahir Salahovun tənqidi realist rəssam olduğunu qeyri-rəsmi şəkildə olsa da, mütləq əksəriyyət həmişə qəbul etmişdir. Görkəmi sovet rəssamlarından Pavel Nikonov, Viktor Ivanov, Qeily Korjev və başqaları da sət üslubda orijinal rəsm əsərləri çəkmişlər. Lakin bütövlükdə rəssamlıqda İttifaq miqyasında sət realizm sənət məktəbini yaratmaq Tahir Salahova məxsus mühüm xidmətdir.

Təsviri sənətin ecəzkar dili ilə ciddi ictimai mətləbləri yüksək səviyyədə ifadə etməyi bacarması Tahir Salahov sənətinin özünəməxsusluğunu müəyyən edir. Tahir Salahov təsviri sənətdə fikir, düşüncə, ideya, mövqə rəssamlığının qüdrətli yaradıcısıdır. Onun hər əsərinin sadəcə olaraq yaxşı, cəlbedici mövzu və ya görüntüyə, xüsusən, bunlarla bərabər, daha çox

lahov digər rənglərdən də yerli-yerində istifadə etməkdə məharət göstərir. Lakin əsərlərindəki digər rəng effektləri onun sənəti üçün xarakterik olan qara, qırmızı və ağ rənglərin kölgəsində qalmış və bu əsas rənglərin "ələvəsi", qalanı kimi köməkçi rəng funksiyasını daşımış, ayrı-ayrı əsərlərdə aparıcı rənglərin ifadə etdikləri mənalara daha aydın və cəlbedici şəkildə çatdırılmasına yardımçı olmuşlar.

Tahir Salahov rəssamlıq fəaliyyətinə nisbətən açıq rəngdə çəkdiyi əsərlərlə başlamışdır. Onun 1957-ci ildə Surikov adına Rəssamlıq İnstitutunda tələbə iken diplom işi kimi çəkdiyi "Növbədən qayıdarkən" adlı rəsm əsərində tündvəri açıq rənglərdən istifadə olunmuşdur. Əslində diplom işi kimi əla qiymətə layiq görülmüş "Növbədən qayıdarkən" rəsmi Tahir Salahovun yaradıcılıq üyün xarakterik olan bir çox keyfiyyətləri özündə cəmləşdirir. Əvvəla bu, sonralar Tahir Salahovun yaradıcılığında geniş yer tutan Xəzər mövzusunun mükəmməl bir başlanğıcıdır. İkincisi, nisbətən açıq rəngdə çəkilməsinə baxmayaraq, bu əsərdə işdən qayıdan insanların yorğunluğu, gərginliyi və iradəsi bütün sərtliyi ilə ifadə olunmuşdur. "Növbədən qayıdarkən" rəsmi Tahir Salahovun yaradıcılığında sət üslubun ilk klassik nümunəsidir. Üçüncüsü, əsasən açıq boya ilə çəkilmiş bu əsərdə sonralar Tahir Salahovun yaradıcılığında üstünlük qazanmış qara, qırmızı və ağ rənglərin ilkin cizgilərini görmək mümkündür.

Diqqətlə nəzər salınarsa, Tahir Salahovun yaradıcılığında uzatılan dövr ərzində qara rəngdən istifadə birincilik qazanmışdır. Sənətkarın daha çox mürciəti etdiyi Xəzər nefti, istehsalat mövzusu, neftçi və fəhlə obrazları ilə yağlı qara boya bir-birini tamamlamışdır. Həm də Tahir Salahovun yaratdığı sət realist üslub üçün də tünd və qara rənglərdən yaradıcı şəkildə istifadə etmək yerinə düşmüş,

mürciəti olunan mövzusunun və ya obrazın əsas cizgilərini canlandırmağa xidmət etmişdir. Məşhur "Səhər eşelonu" (1958), "Neftçi" (1959), "Təmircilər" (1960), "Qara Qarayev" (1960), "M.Ə.Sabir" (1962), "Qız qalası" (1969), "Yeni dəniz" (1970), "Nardaran kəndi" (1974), "Venetsiya. Böyük kanal" (1979), "Babək" baletinə eskiz" (1983), "Çıxaq" (1987), "Parisin payız görkəmi" (1989), "Firdus Şuşinskiyin portreti" (1994) və sair kimi rəsm əsərlərində qara və ya tünd rənglər mövzusunun bədii həllində aparıcı rol oynamışdır. Nəticə etibarilə qara rəng Tahir Salahov sənətində həyatın dərinliklərini təsviri, cəmiyyət hadisələrində sət sənətkar mövqeyinin ifadə olunmasına münasib şərait yaratmışdır. Qara rəngin yaratdığı ovqat Tahir Salahov sənətində sərtlik, ciddilik, gerçəklik kimi mətləbləri ifadə edir.

Tahir Salahov sənətində qırmızı rəngin də özünəməxsus yeri və mənası vardır. Doğrudur, Tahir Salahovun əsərlərində digər rənglərlə müqayisədə qırmızı rəng nisbətən az işlədilmişdir. Halbuki tünd-qırmızı rəng Tahir Salahovun sət realizmi - tənqidi realizmi üçün daha münasib rəng hesab oluna bilər. Ancaq Tahir Salahov rəsm əsərlərini tünd-qırmızı rənglə boyamaqdan, fikirlərini yerli-yerində, öz dozasında, kiçik miqyasda işlətdiyi qırmızı rəngə ifadə etməyə üstünlük verir. Məsələn, onun "Neftçi" adlı rəsm əsərində (1959) bütün cizgiləri mazut rəngində olan Bakı neftçisinin yalnız müştüyünün qırmızı rəngdə olması sovet dövründə Azərbaycan neftinin sümürülüb aparılması mətləbini çox dolğun şəkildə ifadə edir. Sovet dövründə isə neftçinin qırmızı müştüyü neft sənayesində çalışdığı qırmızı bolşevizmin əsas daşıyıcısı olmuş fəhlə sinfinin zəhmətini nikbin bədii ifadəsi kimi qiymətləndirilmişdir.

Yaxud, məşhur "Bəstəkar Dmitri Şostakoviçin portreti" əsərində

(1976) təsvir olunmuş qırmızı divan bu böyük sənətkarın narahatlığını, sanki qan çanağı üstündə oturmaş fikrini dəqiq şəkildə mənalandırır. Tamaşaçı dalğın vəziyyətdə qırmızı divanın üstündə oturmış böyük bəstəkarın portreti ilə onun arzu etdiyi yazmaqda və ya ifadə etməkdə çətinlik çəkdiyini, mətləbləri, ideyaları müəyyən etməkdə qırmızı rəng açar rolunu oynayıb. Qırmızı rəngin çalarlarını düzgün müəyyən etmədən əsərlərində Tahir Salahov nə demək istədiyini tam mənası ilə tapmaq, dərk etmək çətinidir.

Müşahidələr göstərir ki, Tahir Salahovun yaradıcılığında tünd-qırmızı rənglə yanaşı, açıq-qırmızı rəngin mənə çalarında fərqlər vardır. Belə ki, "Ana" portretini çəkərək, balaca Aydan kətan üzərində canlandırarkən (1965-1967), "Koroğlu" operası üçün qeyim kizləri hazırlayarkən (1975) görkəmi rəssamın istifadə etdiyi açıq qırmızı rəng milli düşüncəni, xalqın qüdrətini, ümid və arzularını mənalandırmağa xidmət edir. "Çıxaqlayın nat" rəsminə (1978) yaşıl yarpaqların arasında işıq kimi yanan qırmızı çiçəklərdə də nikbin notlar aşkar hiss olunur. Rəssam asfalt rəngində olan bankada yetişdirilən çiçəkləmiş nar ağacının təmsalında ən zor şərtlər altında olsa da, mənsub olduğu xalqın yaşamaq əzminin mövcudluğuna, tərəqqi edəcəyinə inamını nəzərə çarpdirmışdır. "Naqxçvan dağları" rəsminə (1971) qırmızı rəng kiçik Qafqaz dağlarının Naqxçvan silsiləsinin özünəməxsus fərqli görkəmi ilə yanaşı, həm də qürur və əzəmət mənalarnı ön mövqeyə çıxarır. Başqa məqamlarda isə Tahir Salahovun qırmızı rəngdə yazdığı "T.Canaxov" imzasından həm də keçmiş sovet dövründə senzuraın yayındırmaq üçün orijinal priyom, düşünlümlü üslu kimi də faydalanılmışdır.

Demək olar ki, bütün planeti gəzməli, dünyanı görmüş, geniş dünyagörüşə malik Tahir Salahovun beynəlxalq mövzularda çəkdi-

mənəli bir işarədir. Tahir Salahovun natürmort çəkmək üçün də iri qırmızı biberi seçməsi tünd-qırmızı rəngin onun yaradıcılığında ideya-fəlsəfi funksiyasını aydınlaşdırmağa bir daha kömək edir. Bütün bunlara görə xalq rəssamı Tahir Salahovun əsərlərindəki fikirləri, mətləbləri, ideyaları müəyyən etməkdə qırmızı rəng açar rolunu oynayıb. Qırmızı rəngin çalarlarını düzgün müəyyən etmədən əsərlərində Tahir Salahov nə demək istədiyini tam mənası ilə tapmaq, dərk etmək çətinidir.

Müşahidələr göstərir ki, Tahir Salahovun yaradıcılığında tünd-qırmızı rənglə yanaşı, açıq-qırmızı rəngin mənə çalarında fərqlər vardır. Belə ki, "Ana" portretini çəkərək, balaca Aydan kətan üzərində canlandırarkən (1965-1967), "Koroğlu" operası üçün qeyim kizləri hazırlayarkən (1975) görkəmi rəssamın istifadə etdiyi açıq qırmızı rəng milli düşüncəni, xalqın qüdrətini, ümid və arzularını mənalandırmağa xidmət edir. "Çıxaqlayın nat" rəsminə (1978) yaşıl yarpaqların arasında işıq kimi yanan qırmızı çiçəklərdə də nikbin notlar aşkar hiss olunur. Rəssam asfalt rəngində olan bankada yetişdirilən çiçəkləmiş nar ağacının təmsalında ən zor şərtlər altında olsa da, mənsub olduğu xalqın yaşamaq əzminin mövcudluğuna, tərəqqi edəcəyinə inamını nəzərə çarpdirmışdır. "Naqxçvan dağları" rəsminə (1971) qırmızı rəng kiçik Qafqaz dağlarının Naqxçvan silsiləsinin özünəməxsus fərqli görkəmi ilə yanaşı, həm də qürur və əzəmət mənalarnı ön mövqeyə çıxarır. Başqa məqamlarda isə Tahir Salahovun qırmızı rəngdə yazdığı "T.Canaxov" imzasından həm də keçmiş sovet dövründə senzuraın yayındırmaq üçün orijinal priyom, düşünlümlü üslu kimi də faydalanılmışdır.

Demək olar ki, bütün planeti gəzməli, dünyanı görmüş, geniş dünyagörüşə malik Tahir Salahovun beynəlxalq mövzularda çəkdi-

lərin beynəlxalq mövzular vasitəsilə canlandırıldığını bir daha təsdiqləyir.

Görkəmi Azərbaycan rəssamı, qüdrətli firca ustası kimi Tahir Salahov bütün dünya tanınır. Deməli, Tahir Salahovun sənəti vasitəsilə beynəlxalq ələm həm də Azərbaycanı bir daha tanımaq imkanı qazanır. Mövzusunda, üslubunda, yanaşma tərzində asılı olmayaraq, Tahir Salahovun əsərlərində əksəriyyətində bir parça, bir ovuc, bir cizgi Əbşeron rəngi, ovqatı mövcuddur. Tahir Salahov milli təsviri sənətimizdə möhtəşəm bir Xəzər epopeyasının, yaxud Əbşeron dastanının yaradıcısıdır. Mahir rəssamın nadir fircaşısından çıxmış "Təmircilər" (1960), "İşdən qayıdarkən" (1957), "Səhər eşelonu" (1958), "Əbşeron qadınları" (1967), "Xəzərdə" (1967), "Nardaran kəndi" (1974), "Dənizdə buruqlar" (1968), "Xəzərdə qayalar" (1969), "Xəzərdə axşam" (1972), "Eyvanda" (1977), "Mərdəkan qalası" (1978), "Xəzərdə tufan" (1978), "Nardaran küçəsi" (1978), "Xəzərdə sahil" (1980) və sair kimi rəsm əsərlərində hər biri təsviri sənətimizdə hədsiz bir qırmızı rənglə ifadə edilən Tahir Salahovun tünd rənglərlə ifadə olunan sət realizmində Əbşeron cizgiləri, Xəzər notları gerçəklikləri, aydınlığı, vətən sevgisini, ümid və inamı, mübarizə əzmini, iradəni dolğun şəkildə ifadə edir.

Bununla belə, Tahir Salahov sənətində müəyyən lirizm, romantika elementləri də müşahidə olunur. Bu isə öz növbəsində Tahir Salahovun rəsm əsərlərində ağ rəngdən istifadə üçün zərurət yaradır. Sovet hakimiyyəti illərində Tahir Salahovun yaradıcılığında ağ rəngin bir neçə əsas çaları diqqət mərkəzində olmuşdur. Görkəmi rəssam ağ rəngdən daha çox Əbşeron peyzajı mövzusunda çəkdiyi rəsmlərdə istifadə etmişdir. Ağ rəng Tahir Salahova ayırdır Əbşeron küçələrini, əncir bağlarını, üfüqü, çiçəkləri göstərmək üçün lazım olmuşdur. Bunlardan başqa, Tahir Salahov tünd rəngdə təqdim etdiyi hər hansı bir rəsm əsərində, məsələn, "Əbşeron qadınları" rəsminə diqqətli hər hansı məqama yönəlmək, qadın obrazlarını fərqləndirmək üçün ağ effektə də mürciət etmişdir. Tahir Salahovun rəsmlərində tünd, qara rənglər içərisində bir az ağ rəngdə təsvir heç vaxt təsadüfi olmayıb, tamaşaçıya əsas mətləbi "dikte" etməyə xidmət göstərmişdir. Bundan başqa, sət realizm üçün qara və ağ rənglər təzad yaratmaq üçün də lazım olmuşdur. Yeni Tahir Salahovun rəsmlərində ağ rəng əslində qara rəngi daha qabarlıq göstərməyə xidmət etmişdir.

de Tahir Salahovun yaradıcılığında tünd rənglərlə müqayisədə açıq-qırmızı və ağ rəngdən istifadə ilə yaradılmış rəsm əsərləri çoxluq təşkil etməkdədir. Hətta Tahir Salahovun rəsmlərində yalnız son illərdə meydana çıxmış yaşıl rəng də onun tünd rənglər epoxasından uzaqlaşmaqda olmasının göstəricilərindən biridir. Bütün bunlar Tahir Salahovun yaradıcılığında sət realizmdən romantizmə dönüşün baş verdiyini nümayiş etdirir. Daha doğrusu, hazırkı mərhələdə xalq rəssamı Tahir Salahov realist-romantik sənətkar kimi yeni dövrəni və müasir insanı ilhamla vəsf edir.

Hazırda Azərbaycan Respublikasının xalq rəssamı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Tahir Salahov həyat və yaradıcılığının ən sərtliyi bir dövrünü yaşayır. Uzun illər Azərbaycanın və SSRİ-nin Rəssamlar İttifaqına sədrlik etmiş, Rusiya İncəsənət Akademiyasının vitse-prezidenti kimi elmi-pedaqoji fəaliyyətini uğurla davam etdirən qüdrətli firca ustası Tahir Salahov yeni nailiyyətlərini yetişib formalaşdırılmasına və rəssamlıq sənətinin inkişafına misilsiz töhfələr verir. O, Azərbaycanın və dünyanın bir çox ölkələrində, o cümlədən Rusiyada, Fransada, Almaniya, İspaniyada, Bolqarıstanda, Avstriyada və başqa ölkələrdə Beynəlxalq Akademiyaların, elmi və yaradıcılıq qurumlarının üzvy seçilmiş, yüksək mükafatlara layiq görülmüşdür. SSRİ və Azərbaycan Ali Sovetlərinin deputatı olmuşdur.

Azərbaycanda xalq rəssamı Tahir Salahovun çoxxəltli elmi-pedaqoji və rəssamlıq fəaliyyəti dövlət səviyyəsində yüksək qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xüsusi sərəncamı ilə Tahir Salahov ölkəmizin ən yüksək mükafatı olan Heydər Əliyev ordeni ilə təltif olunmuşdur. Tahir Salahov Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatı laureatıdır, Naqxçvan Respublikasının və Azərbaycanın Muxtar Respublikasının Əməkdar incəsənət xadimidir. Görkəmi rəssam Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Üzeyir Hacıbəyli adı mükafatını almışdır.

Xalq rəssamı Tahir Salahov özünəməxsus sənət düşüncəsi və bənzərsiz rəngləri ilə Azərbaycan təsviri sənətinə Əbşeron torpağında, Xəzərdən gəlmişdir. Tahir Salahov görkəmi bir sənətkar kimi sanki böyük sənət ələmində Xəzərdən doğan günəşdir. Ümiyyətlə, Tahir Salahovun böyük istedadının məhsulu olan rəsm əsərlərində neft iyi və əncir ətri gəlir. Xəzər dənizi və Əbşeron torpağı Tahir Salahov üçün ölkənin sadəcə bir parçası deyildir, geniş mənada günəşli ana vətənin ümumiləşmiş rəmzidir. Günəş həyatı işıqlandırdığı və cana gətirdiyi kimi, Tahir Salahovun əsərləri də cəmiyyətin dərin qatlarına və mühüm mətləblərə gur işıq salır, həyata, insanlığa, düşüncəyə, dünyaya və ölkə realıqlarına aydınlıq gətirir, həmişə işığa və inkişafa çağırır.

İsa HƏBİBƏYLİ,
Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Asiyanı Avropa ilə birləşdirən ən qısa marşrutdur

Noyabrın 28-də Türkmənbaşı şəhərində tranzit və nəqliyyat əməkdaşlığı haqqında "Lapis-Lazuli" Sazişinin iştirakçıları olan ölkələrin (Əfqanıstan, Türkmənistan, Gürcüstan və Türkiyə) nəqliyyat nazirlərinin beynəlxalq konfransı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransın iştirakçıları Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak etdi.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibinə nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə, "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanov, "Azərbaycan Xəzər Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev, Azərbaycanın Türkmənistandakı səfiri Həsən Zeynalov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər daxil idi.

Konfrans "Lapis-Lazuli" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin yaradılması haqqında Sazişin müddəalarının qısa müddətdə həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhmedovun sərəncamına müvafiq olaraq keçirilib.

Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhmedovun konfrans iştirakçılarına təbriki Türkmənistanın Baş nazirinin müavini Məmməd-xan Çəkiyev oxuyub.

Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov Plenar iclasda çıxış edərək bildirdi ki, Azərbaycan "Lapis-Lazuli" layihəsinin reallaşdırılması üçün əlindən gələni edəcək. Baş nazirinin birinci müavini deyib ki, nəqliyyat sahəsi Azərbaycan-Türkmənistan tərəfdaşlığının strateji istiqamətindən biridir. Bu sahədə tranzit-nəqliyyat və logistika infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi üçün geniş imkanlar var.

Yaqub Eyyubov Azərbaycan Prezidentinin bu günlərdə Türkmənistan rəsmi səfər etməsinə xatırladaraq deyib ki, həmin səfər müddətində nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilib. Səfər çərçivəsində imzalanmış 21 sənəddən 9-u tranzit-nəqliyyat əməkdaşlığına aiddir. Bu il Bakı və Türkmənbaşı şəhərlərində açılmış limanları "Lapis-Lazuli" nəqliyyat marşrutunun əsas yuxarı məntəqələri adlandırılır. Y.Eyyubov bildirdi ki, Bakı limanının yüksəltmə qabiliyyəti birinci mərhələdə ildə 15 milyon tona, növbəti mərhələdə isə ildə 25 milyon tonə barələr olacaq. Tranzit-nəqliyyat əməkdaşlığını ölkələr arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlığın mühüm amillərindən biri adlandıran Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini xatırladı ki, Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın birgə səyləri ilə bir il bundan əvvəl istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Asiyanı Avropa ilə birləşdirən ən qısa marşrutdur.

Plenar iclasda Özbəkistan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Aqilbay Ramatov, Türkiyə Respublikası nəqliyyat və infrastruktur naziri Cahit Turxan, Əfqanıstan İslam Respublikasının nəqliyyat naziri Təhmasi Möhd Hamid, Gürcüstanın iqtisadiyyat və davamlı inkişaf nazirinin müavini Akaki Saqiraşvili, MDB İcraiyyə Komitəsi sədrinin birinci müavini Viktor Quminski çıxış etdilər.

MDB nümayəndəsi "Lapis-Lazuli" layihəsinin reallaşdırılmasını dəstəklədiyini bildirərək deyib ki, bu layihə həyata keçirilən qitələrarası layihələrin şərəf budağı olacaq. V.Quminski nəqliyyat dəhlizlərinin şəxələndirilməsinin əhəmiyyətindən söhbət açaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu fikrini sitat gətirib ki, nəqliyyat dəhlizlərinin fəaliyyəti yeni tranzit-nəqliyyat imkanları yaradır, ikitərəfli və çoxtərəfli ticarət-iqtisadi əlaqələri genişləndirir.

Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmır Vəlizadə forumda "Tranzit-nəqliyyat dəhlizinin fəalişməsinə dövlətlərarası əməkdaşlığın rolu, tranzit-nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafında logistik şirkətlərin əhəmiyyəti" sekiyasında çıxış etdi. O vurğulayıb ki, nəqliyyat və tranzit infrastrukturunun inkişafı Azərbaycanın hertərəfli inkişafı, qarşdakı illərdə onun sabit və ardıcıl tərəqqisinin təmin edilməsi üzrə dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir. 2016-cı ilin sonunda Azərbaycanla iqtisadiyyatın bütün əsas sektorlarını əhatə edən 12 Strateji Yol Xəritəsi qəbul edilib.

Strateji Yol xəritələrində başqa sektorlara yanaşı, logistika və ticarət sektorlarına da diqqət yetirilib. Azərbaycan regional logistika və ticarət mərkəzi kimi aparıcı rolunun artması qeyd edilib.

"Şimal-Cənub", "Bakı-Tbilisi-Qars", "Cənub-Qərb" və "Lapis-Lazuli" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin qovuşduğu məkanda yerləşən Azərbaycan Avropa ilə Asiyanı birləşdirən logistik zəncirin əsas halqasına çevrilmək üçün hər cür şəraitə malikdir.

Bu vəzifənin reallaşdırılması, infrastruktur layihələrinə investisiyalar Azərbaycanın ümumi daxili məhsulunu birbaşa 240 milyon manat, dolayısı ilə daha 140 milyon manat və bütlükdə 380 milyon manat artırmağa, 5500 yeni iş yeri açılmasına imkan verəcək.

Gözlənilməsinə görə, "Şərç-Qərb" və "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat marşrutlarının sayəsində ölkənin ümumi daxili məhsulu hər il 7 faiz artacaq. Konteyner, quru, maye və qablaşdırılmış yüklərin bütün kateqoriyalarının dərəcəsinə Azərbaycanın iştirakı təmin olunacaq.

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru Taleh Ziyadov "Multimodal daşıma" və onların dövrüyyəsi" sekiyasında çıxış etdi. O vurğulayıb ki, ölkəmizin "Qərb-Şərç" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişdiyi məkanda yerləşməsi və ölkədə mövcud olan siyasi sabitlik sayəsində Bakı limanı əcnəbi sərmayədarlar üçün cəlbəedici olub. T.Ziyadov bildirdi ki, Bakı limanında yuxarıdaşmaların dinamika ildən-ilə artır. Cari ilin 10 ay ərzində konteynerlərin aşırılması göstəricisi 50,6 faiz artaraq 18.728 TEU olub, limanın xidmətlərindən istifadə edən sərnişinlərin sayı isə 48,5 faiz artaraq 39.215-ə bərabər olub.

Bu gün Bakı limanı yuxarıdaşmalarının bütün növlərini həyata keçirməyə imkan verir. T.Ziyadovun sözlərinə görə, hazırda limanın tamamilə avtomatlaşdırılması şəklində idarə edilməsi üçün son sınaq yoxlamaları aparılır. Bütün bunlar beynəlxalq nəqliyyat marşrutlarıdır, o cümlədən "Lapis-Lazuli" marşrutunda yuxarıdaşmaları və boşaldılan yüklərin yenidən yüklənməsi işlərinin səmərəli və sürətli həyata keçirilməyə şərait yaradır.

Tədbir öz işini plenar iclaslarda, habelə "Tranzit-nəqliyyat dəhlizlərinin fəaliyyətində dövlətlərarası əməkdaşlığın rolu", "Tranzit-nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafında logistik şirkətlərin əhəmiyyəti", "İnfrastruktur və nəqliyyat imkanları", "Multimodal daşıma" və onların dövrüyyəsi" mövzularına həsr edilmiş sekiyalarda davam etdirilib. Konfrans çərçivəsində sərçi təşkil olunub.

Xatırladaq ki, "Lapis-Lazuli" marşrutuna dair saziş 2017-ci il noyabrın 15-də Əfqanıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasında Əfqanıstanla VII regional iqtisadi əməkdaşlıq konfransında (RECCA - Regional Economic Cooperation Conference on Afghanistan) imzalanıb.

Bu sənədin reallaşdırılması regionun iqtisadi inteqrasiya səviyyəsini yüksəltməyə, ticarətin həcmiini əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa xidmət edir. "Lapis-Lazuli" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi həmin marşrut üzrə yuxarıdaşmaların həcmiini artırmaq üçün yeni imkanlar yaradır.

Forumun işində sazişin iştirakçıları olan ölkələrin nüfuzlu nümayəndə heyətləri, dünyanın bir sıra ölkələrindən gəlmiş mütəxəssislər, o cümlədən nəqliyyat şirkətlərinin, sahəvi nazirlik və idarələrin, beynəlxalq təşkilatların və KIV-in nümayəndələri iştirak etdilər.

Beynəlxalq konfransın iştirakçıları yekun bayanname qəbul etdilər. Sənəddə davamlı inkişafın mühüm elementlərindən biri kimi nəqliyyat və tranzit dəhlizlərinin yaradılması və inkişafı işində beynəlxalq əməkdaşlığın zəruriliyi vurğulanı. Yekun bayanname də deyilir: "Sabit regional inkişafın təmin edilməsi üçün Əfqanıstan, Türkmənistan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasında tranzit və nəqliyyat əməkdaşlığı haqqında "Lapis-Lazuli" Sazişinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıq. Sazişin müddəalarının praktiki surətdə həyata keçirilməsi məqsədilə iştirakçı ölkələrin müvafiq idarələrinin nümayəndələri arasında müntəzəm görüşlər keçirilməsini zəruriliyini qeyd edirik. Digər ölkələrin sazişə qoşulmağa marağını alqışlayırıq."

Nəqliyyatın bütün növləri arasında əlaqələrin möhkəmlənməsi və tranzit-nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı üçün BMT sistemində daxil olan təşkilatlar və digər beynəlxalq təşkilatlar, müvafiq beynəlxalq maliyyə təsisatları, çoxtərəfli və ikitərəfli donorlar və özəl sektor tərəfindən ölkələrə maliyyə və texniki yardımın səfərbər edilməsi işində səyləri əlaqələndirməyin və əməkdaşlığın zəruriliyini vurğulayıq."

Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndə heyəti Serbiyada səfərdə olub

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Ramil Usubovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Serbiya Respublikası Baş nazirinin müavini-daxili işlər naziri Nebojša Stefanoviçin dəvəti ilə bu ölkədə iki günlük səfərdə olub.

Öndər Heydər Əliyevin ali hakimiyyətə qayıdırdan sonra həyata keçirilən islahatlar, ictimai-siyasi sabitliyin, əmin-amanlığın bərpası istiqamətində hüquq mühafizə, o cümlədən daxili işlər orqanlarının gücdükləri işlər barədə məlumat verib. Bu siyasətin bu gün də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirildiyi bildirilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, noyabrın 27-də daxili işlər naziri R.Usubov və onu müşayiət edən şəxslər Belqradda ulu öndər Heydər Əliyevin şərifinə ucaldılmış abidənin önünə ekilən qorayaq daşi şəxsiyyətin əziz xatirəsini dərin ehtiramla yad etdilər.

Həmin gün Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiq daxili işlər naziri general-polkovnik Ramil Usubovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi.

Serbiya Prezidenti cari ilin mayında respublikamıza ilk rəsmi səfərinə, ölkəmizdə ən yüksək səviyyədə aparılan danışıqlar və imzalanmış sənədlərin məmnunluqla xatırladıldı. Dövlət başçısı ölkəmizin Azərbaycanla əlaqələrinin genişləndirilməsinə hər zaman böyük önəm verdiyini, bütün sahələrdə əməkdaşlığı inkişaf etdirmək əzmində olduğunu diqqətə çatdırıb. Beynəlxalq arenada hər iki dövlətin bir-birinin müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəklədiyini, olduqca mürəkkəb regionda yerləşməsinə baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə respublikamızın son illər böyük uğurlara imza atdığı deyən Serbiya Prezidenti Azərbaycanın öz milli maraqlarına xidmət edən müstəqil siyasət yürütdüyünü, dünyada nüfuzunun artıdığını vurğulayıb, səmimi salamlarını və ən xoş arzularını dövlətimizin başçısına çatdırmağı xahiş edib.

Sonra Serbiya Respublikası Baş nazirinin müavini - daxili işlər naziri Nebojša Stefanoviç general-polkovnik Ramil Usubovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Mövcud problemlərə toxunan daxili işlər naziri transmilli mütəşəkkil cinayətkarlığın əsas növlərindən olan beynəlxalq terrorçuluq, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi, insan alveri, qanunsuz miqrasiya və kibercinayətkarlıq ilə mübarizənin diqqət mərkəzində dayandığını, onlara qarşı yalnız birgə səylərlə səmərəli mübarizə aparılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Sonda daxili işlər nazirləri "Serbiya Respublikasının Kriminalistika və Polis Araşdırma Akademiyası ilə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyası arasında elm və təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nu imzalayıblar.

Daha sonra nazirlər mətbuat üçün qısa bəyanatlarla çıxış etdilər. Həmin gün Serbiya Respublikası Milli Assambleyasının sədri Maya Qoykoviç general-polkovnik R.Usubov və nümayəndə heyətinin üzvləri ilə görüşüb.

Səfərin sonunda daxili işlər naziri R.Usubov və onu müşayiət edən şəxslər Xüsusi Antiterror Qrupunun yerləşdiyi əraziyə gələrek qurumun fəaliyyəti, əməkdaşların təlim-məşq prosesi və texniki təminatı ilə yaxından tanış olublar.

Qəbul və görüşlərdə Azərbaycan Respublikasının Serbiyadakı səfiri Eldar Həsənov da iştirak edib.

Güclü iqtisadiyyata malik olmaq üçün gömrük infrastrukturunun inkişafı da zəruridir

İstanbulda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İÖT) İqtisadiyyat və Ticarət Əməkdaşlığı üzrə Daimi Komitəsinin (COMCEC) 34-cü sessiyası keçirilib. "Ticarətin asanlaşdırılması: gömrüklərdə risklərin idarə olunması" mövzusunda keçirilən sessiyada Azərbaycanı Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edir. Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibinə iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov və digər rəsmi şəxslər daxildirlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiya çərçivəsində noyabrın 28-də Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə nazirlər toplantısı keçirilib. Rəsmi açılış mərasimində Rəcəb Tayyib Ərdoğan, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Yousef bin Ahmed Al-Othaimen, İslam İnkişaf Bankı Qrupunun prezidenti Bandar Hajjar, Türkiyənin Palataları və Borsalar Birliyinə (TOBB) sədri və İslam Ticarət, Sənaye və Kənd Təsərrüfatı Palatası başçısının müavini Rifat Hısarcıoğlu, eləcə də üzv ölkələrin region təmsilçiləri çıxış etdilər.

İslam ölkələrinə qarşı müşahidə olunan ədalətsizliklərdən bəhs edən Türkiyə Prezidenti deyib ki, münaqişə bölgələrində baş verən humanitar fəlakətlər müsəlman xalqlarına qarşı ən böyük haqsızlıqlardır. Müsəlman ölkələrindəki bir sıra problemlər xarici ölkələrdən qaynaqlanır. Dünyadakı ikili standartların sürətlə davam etməsi yolverilməzdir. O, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələrin zəngin təbii qaynaqlara malik olduqlarını bildirib, İÖT çərçivəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarından bəhs edib.

Çıxışında İÖT-in potensial imkanlarına geniş yer ayıran İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Yousef bin Ahmed Al-Othaimen

diqqətə çatdırıb ki, üzv ölkələr arasında iqtisadi və ticarət əlaqələri genişlənməkdədir. Təşkilatın nəqliyyat, ticarət, enerji, turizm və digər sahələrdə dair layihələri barədə ümumi məlumat verən baş katib bildirib ki, bütün bu layihələr İÖT-ə üzv olan ölkələr tərəfindən maraqla qarşılanı. Təşkilatın sürətlə formalaşan ayrı-ayrı strukturları barədə danışan baş katib Bakıda yerləşən İÖT Əmək Mərkəzinin fəaliyyətində görə Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü ifadə edib.

İslam İnkişaf Bankı (İİB) Qrupunun prezidenti Bandar Hajjar isə İÖT-ə üzv olan ölkələrə sərmayə qoyuluşunun vəziyyətindən danışdı.

Sonra üzv ölkələrin region təmsilçilərinin çıxışları dinlənildi. Nazirlər toplantısında çıxış edən Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri S.Mehdiyev bildirdi ki, müasir globallaşan dünyada uğurlu nailiyyətlər əldə olunması və iqtisadiyyatın inkişafı etdirilməsi mühüm amillərdəndir. Hazırkı dövrdə güclü iqtisadiyyata malik olmaq üçün gömrük infrastrukturunun inkişafı etdirilməsi də zəruridir. "Ticarətin asanlaşdırılması ölkələrin rifahına, iqtisadiyyatın inkişafına, ixrac potensialının artmasına və beynəlxalq rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə gətirib çıxarır ki, bu da öz növbəsində ölkədə güclü və etibarlı gömrük-biz-

nes əməkdaşlığının olması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

O deyib ki, Azərbaycanın tarixən müxtəlif mədəniyyət və sivilizasiyaların kəsişdiyi ərazidə yerləşməsi ölkənin Şimal və Cənub, Qərb və Şərç arasında körpü rolunu oynamasına əlverişli şərait yaradır. Tarixi Böyük İpek yolunun Azərbaycan ərazisindən keçməsi dünya ticarəti ilə intensiv şəkildə əlaqə yaradılmasında müstəsna rol oynayıb və ölkə ərazisində müasir tələblərə cavab verən gömrük işinin formalaşması istiqamətində mühüm addımlar atılıb.

Komitə sədri əlavə edib ki, gömrük orqanlarının potensialının gücləndirilməsi, global ticarət-texizat zəncirinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və iqtisadi nailiyyətlərin əldə edilməsi gömrük işi sahəsində islahatların aparılmasını ehtiva edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və Prezident İlham Əliyevin bu gün uğurla davam etdirdiyi daxili və xarici siyasət nəti-cəsində ölkədə bütün sahələrdə olduğu kimi, gömrük işi sahəsində də dinamik inki-

şənsə imkan verən Elektron Gömrük Beynəlxalq sistemə sahibkarların istifadəsinə verilib. Hazırda isə Dövlət Gömrük Komitəsi və açıq hökumət cəmiyyətləri arasında sız və əlaqəli işlər başlayıb. Bütün məlumatların, o cümlədən xarici ticarətin gömrük statistikasının Açıq Hökumət Məlumatları Portalına inteqrasiya edilməsi üzərində işlər davam edir", - deyə komitə sədri əlavə edib.

S.Mehdiyev vurğulayıb ki, Azərbaycan Gömrük Xidməti mükməllə hıuqıq bazaya, inkişaf etmiş infraqstruktura malik olmaqla, ölkənin fiskal siyasətini uğurla həyata keçirir, onun quru, hava və dəniz yollarında iqtisadi mənafeyini və təhlükəsizliyini qoruyur. Dövlət Gömrük Komitəsi, eyni zamanda, hüquq mühafizə orqanı olaraq qaçaqmalçılıq və digər hüquq-pozma hallarına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi istiqamətində məqsədli tədbirlər görür. Qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə sahəsində köklü dəyişikliklər aparılması nəticəsində yüksək göstəricilər əldə olunub.

Nazirlərin toplantısında risklərin idarə olunması sahəsində əldə edilən təcrübələrin bölüşdürülməsi, bu istiqamətdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə dair məsələlər müzakirə olunub. Eyni zamanda, görüşdə üzv ölkələr arasında iqtisadiyyat və ticarət sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin gələcək perspektivləri, cari ilin mayında COMCEC-in Ankarada keçirilən iclasında qəbul edilən gündəlik layihəsinə dair məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Sessiya çərçivəsində "Regional inteqrasiya üçün ticarətin asanlaşdırılması potensialının istifadəsi", "Gömrük sisteminin modernləşdirilməsi sahəsindəki çətinliklər və mümkün həllər", "Ticarətin asanlaşdırılmasında özəl sektorun rolu" və digər mövzularla panel iclaslar keçirilib. Sessiya noyabrın 29-da başa çatacaq.

Azərbaycan nümayəndə heyəti MOKA-nın Baş Assambleyasında iştirak edir

Yaponiyanın paytaxtı Tokioda Milli Olimpiya Komitələri Assosiasiyasının (MOKA) Baş Assambleyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə ölkəmizi Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadənin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti təmsil edir. Heyətdə MOK-un baş katibinin müavini Azər Əliyev, beynəlxalq əlaqələr idarəsinin rəisi Anar Bağırov və marketing idarəsinin rəisi Mehman Kərimov yer alıblar.

Assambleya çərçivəsində MOKA-nın audit və maliyyə, marketing, atletlər, beynəlxalq əlaqələr və tibbi komissiyaların iclasları keçirilib və maruzələr dinlənib. Gənclər komissiyasının və MOKA-nın İcraiyyə Şurasının iclasları da gündəliyə daxil edilib.

Noyabrın 28-dən MOKA-nın Baş Assambleyası işə başlayıb. Assambleyada 206 Milli Olimpiya Komitəsindən 1400-dək nümayəndə iştirak edib. Tədbir MOKA-nın prezidenti Şeyx Əhməd Al-Fasad Al-Sabahın açılış nitqi ilə başlayıb. Assambleya iştirakçılarının "Tokio 2020" Yay Olimpiya Oyunlarının keçiriləcəyi yarış obyektləri ilə tanışlığı da nəzərdə tutulub. Sonda Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin İcraiyyə Komitəsinin iclası keçiriləcək.

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament (QDİƏT) Məclisinə Sədrlik Azərbaycanca Keçib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı qərar məclisin İrəvanda keçirilmiş 52-ci sessiyasında qəbul edilmiş 53-cü sessiya 2019-cu ilin iyununda Bakıda təşkil olunacaq.

QDİƏT-in Parlament Məclisinə sədrlik Azərbaycana keçib

regionda iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsində rol, həmlikar itifaqının cəmiyyətlərə təsiri, bölgənin turizm potensialı və perspektivi mövzularında müzakirələr aparılıb.

Məlum olduğu kimi, sessiyanın dünənki iclasında E.Quliyev "Regional iqtisadi əməkdaşlığın inkişafında parlamentlərinin rolu", Ə.Amasov isə "Azərbaycan Res-

publikasında kiçik biznesin inkişafında dövlət dəstəyi" mövzusunda çıxış ediblər. Qeyd edək ki, QDİƏT-in Parlament Məclisinə sədrlik əlifba sırası əsasında, rotasiya qaydasına uyğun olaraq 6 ay müddətində həyata keçirilir. Qaydaya görə, Məclisə sədrliyi ölkənin parlamentinin rəhbəri həyata keçirəcək. Bu baxımdan növbəti 6 ay müddətində QDİƏT-in Parlament Məclisinin sədri Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədov olacaq.

Hərbi büdcə yenə də artırılır

İlham Əliyevin ordumuzun döyüş imkanlarının yüksəldilməsi ilə bağlı prioritetləri sürətlə reallaşır

Əvvəlki 1-ci səh.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində yeni hərbi texnikalar alınmaqla ordunun maddi-texniki bazası əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirildi, döyüş qabiliyyəti yüksəldi, hərçilərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Hərbi xərclərin artırılması ilə sürətlənən ordu quruculuğu prosesi Azərbaycanın bütün qoşun birləşmələrinin təhsilində görkəmli rolunu oynadı.

Xatırladıq ki, 2007-ci ilin dövlət büdcəsindən ordu quruculuğuna 1 milyard, 2008-ci ildə isə 1 milyard 300 milyon dollar vəsait ayrılmışdı. Həmin il büdcədə aparılmış düzəlişlərdən sonra bu məbləğ daha bir neçə yüz milyon artırılmışdır. Bu, dövlət başçısının ordunun möhkəmləndirilməsinə olan diqqətinin və ölkəmizin təhlükəsizliyi, xarici təhdidlərin aradan qaldırılması kimi məsələlərdə nümayiş etdirdiyi həssaslığın təzahürüdür. Azərbaycanın hərbi büdcəsinin 1 milyard dolları ötməsi həm də Prezident İlham Əliyevin verdiyi vədi yerinə yetirməsinin təsdiqidir.

Cari illə müqayisədə 132,4 milyon manat artım

Artıq gələn ilin dövlət büdcəsinin layihəsi Milli Məclisə iki oxunuşdan keçib. Layihə ilə tanışlıq ilk növbədə onu göstərir ki, Azərbaycanın iqtisadi inkişafı davamlıdır və son illərdə həyata keçirilən yeni islahatlar öz bəhrəsini verməkdədir. 2018-ci ildə qəbul edilən bütün iqtisadi nailiyyətlər 2019-cu ilin büdcəsində əsas meyar kimi qəbul edilib. Bunun nəticəsidir ki, gələn il üçün respublikamızda dövlət büdcəsinin gəlirləri 23 milyard 168 milyon manat, xərcləri isə 25 milyard 190 milyon manat proqnozlaşdırılıb. 2018-ci il üçün bu rəqəmlər müvafiq olaraq 22 milyard 149 milyon və 23 milyard 100 milyon manat təsdiq olu-

nub. Göründüyü kimi, cari illə müqayisədə 2019-cu ildə Azərbaycanın dövlət büdcəsinin gəlirləri 768,5 milyon manat, xərcləri isə 1 milyard 680,1 milyon manat çox nəzərdə tutulub.

Müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanılması xərcləri üçün 2019-cu il dövlət büdcəsi xərclərinin 18,5 faizi həcmində və ya 4 milyard 589,6 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub. Bu vəsaitin 37,6 faizini manatı və ya 66,2 faizi (2018-ci ilə nisbətən 132,4 milyon manat və ya 4,6 faiz çox) müdafiə və milli təhlükəsizliyin maliyələndirilməsi xərclərinə yönəldilib.

Növbəti ildə müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanılması xərclərində kəmiyyət artırılması, əhəmiyyətli dərəcədə təchiz ediləcək. Növbəti ildə müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanılması xərclərində kəmiyyət artırılması, əhəmiyyətli dərəcədə təchiz ediləcək. Növbəti ildə müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanılması xərclərində kəmiyyət artırılması, əhəmiyyətli dərəcədə təchiz ediləcək.

Qarşıda duran vəzifələr gələcək il də davam etdiriləcək

Göründüyü kimi, 2018-ci illə müqayisədə gələn il hərbi məqsədlər üçün ayrılacaq xərclər 132,4 milyon manat çox olacaq. Bu isə orduda, bütövlükdə Silahlı Qüvvələrdə həyata keçirilən islahatların davamlı olması üçün maliyyə çətinliklərinin yaranmaması deməkdir. Xatırladıq ki, 2014-cü ilin avqust hadisələrindən sonra, 2016-cı ilin Aprel döyüşləri və nəhayət, bu il Naxçıvanda Günnüt zəfəri Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücünün praktik təsdiqidir. Son iki döyüşdə ordumuz əlverişsiz mövqelərdən çıxaraq strateji mövqelərə sahib oldu. Bu strateji yüksəkliklər, mövqə-

lər, işğaldan azad edilmiş ərazilər imkan verir ki, təmas xəttində mövcud olan vəziyyətə tam nəzarət edək və istədiyimiz tədbiri görə bilək.

Hazırda dünyanın hərbi baxımdan inkişaf etmiş dövlətlərinin malik olduğu silahlar Azərbaycanda da var. Bunun nəticəsidir ki, hazırda Cənubi Qafqazın ən güdrəli ordusuna malik Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri öz döyüş hazırlığına görə MDB məkanında ön sıralarda gedir. Həmçinin beynəlxalq reyting agentliklərinin hesabatlarında Silahlı Qüvvələrimiz dünyanın güclü, müasir standartlara uyğun yenidən qurulan və təchiz edilən orduların il bir sırada yer alır.

Fərəhli odur ki, Azərbaycanın hərbi sənayə kompleksini də formalaşdırır. Bu gün Azərbaycan Cənubi Qafqazda öz ordusunu daxili imkanları hesabına hərbi texnika və silah-sursatla təchiz etmək üçün öz imkanlarını genişləndirir. Ölkəmizdə son illərdə formalaşan və dinamik tempdə inkişaf edən hərbi sənayə hesabına müxtəlif növ hərbi texnika, zirehli maşınlar, pilotsuz uçuş aparatları, atıcı silahlar istehsal olunur. Azərbaycan öz zavodlarında istehsal etdiyi hərbi təyinatlı məhsulları ordumuzu əhəmiyyətli dərəcədə təchiz edə bilər.

Ordumuzda aparılan islahatlardan biri də hərbi şəhərciklərin, kazarmaların yenidən qurulmasıdır. Artıq bütün hərbi bazalar və şəhərciklərin 80 faizindən çoxu yenidən inşa edilmişdir. Bu isə onu göstərir ki, Azərbaycanda ordu quruculuğu sahəsində aparılan islahatlar kompleks şəkildə həyata keçirilir.

Orduda həyata keçirilən modernləşmə islahatları, döyüş imkanlarının artırılması tədbirləri gələcək il də davam etdiriləcək. Bu vəzifələrin il ərzində uğurla reallaşacağına şübhə ola bilməz. Ən azından ona görə ki, gələn il hərbi büdcəmiz builkindən çox olacaq.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Xarici diplomatlar Lənkəranın sosial-iqtisadi inkişafı və turizm potensialı ilə tanış olublar

Ölkəmizdə akkreditə olunmuş səfirlik və beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, onların xanımları Xarici İşlər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə cənub bölgəsinə səfər çərçivəsində Astara rayonu ilə tanışlıqdan sonra noyabrın 28-də Lənkərana gəliblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanda regionların inkişafı ilə yaxından tanış olmaq, o cümlədən cənub bölgəsində həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələr, habelə turizmin inkişafı ilə yerində məlumat almaq məqsədilə həyata keçirilən səfərdə diplomatik korpusun 70-dək nümayəndəsi iştirak edib.

Diplomatların Lənkərana tanışlığı Olimpiya İdman Kompleksindən başlayıb.

Qonaqlar kompleksdə idmançılarla söhbət ediblər.

Diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərləri sonra Heydər Əliyev Xatirə parkına gəliblər. Parkın ərazisini ge-

zəndən sonra onlar Heydər Əliyev Mərkəzinin, Gənclər Mərkəzinin, tarixi-diyarşünaslıq muzeyinin (Xan evi) eksponatları ilə tanış olublar.

Növbəti ünvan şəhərin Qala xiyabanı olub. Qonaqlar burada Lənkərandə istehsal olunan çay, çeltik, sitrus meyvələri və digər kənd təsərrüfatı məhsullarından, yerli ustaların sənətkarlıq nümunələri və uşaq rəsmləri məktəbi yetirmələrinin əl işlərindən ibarət sargılırları, eləcə də rayonun turizm potensialını əks etdirən buklet və fotoşəkillərlə tanış olublar.

Rayonun bədii özəfaliyyət kollektivlərinin ifasında səslənən mahnılar və rəqlər, şəhər uşaq tərbiyə müəssisələri fərdanlarının ifa etdikləri şən nəğmələr qonaqlarda xoş duyğular oyadıb.

Daha sonra qonaqlar "Boran" restoranında çay dəstəgahına dəvət ediliblər.

"Azərbaycan" ASC-nin Lənkəran filialı ilə tanışlıq da diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərlərində zəngin təəssürlər yaradıb.

Çeltik emalı zavoduna gələn qonaqlar istehsal prosesini izləyib, işçilərlə görüşüblər. Diqqətə çatdırılıb ki, çeltikçilik rayonda aqrar sahənin aparıcı istiqamətlərindən birini təşkil edir. Rayonda çeltik ölkənin həcmi ilbəil artır.

Səfirlik və beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri Lənkəran Rayon Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzində yaradılmış şəraitdən də məmnun qalıblar.

Rayonun İstisu qəsəbəsində "Yaşıl çay" MMC-nin çay plantasiyaları ilə tanışlıq da maraqlı keçib. MMC-nin rəhbəri Araz Yağubov təsərrüfatın qazandığı uğurlar barədə məlumat verərək bildirib ki, Lənkəran çayı tərkibinə və keyfiyyətinə uyğunluğu görə həmişə fərqlənib. Sahələrin suvarılması müasir çiləmə üsulundan istifadə edilməklə həyata keçirilir. Təsərrüfatda xaricdən gətirilən ən müasir texnika və avadanlıqdan istifadə olunur.

İstisu və Sağlamlıq Mərkəzində yaradılmış şərait də diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərlərində mara-

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri atəşkəs rejimini 27 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərdə sutka ərzində atəşkəs rejimini 27 dəfə pozub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, işğal altındakı Ağdam rayonunun Qaraqaşlı, Kəngərli, Sarıcalı, Xocavənd rayonunun Kurapatın, Füzuli rayonunun Qobu Dilağarda, Qərvənd, Qorqan kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqələri atəşə tutulub.

doğurub. Məlumat verilib ki, yaxın aylarda tam gücü ilə istifadəyə veriləcək kompleksdə hotel, tibb mərkəzi, müxtəlif termal hamamlar fəaliyyət göstərəcək. Buradakı ikimərtəbəli tibb mərkəzi müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Müasir laboratoriya, rentgen və ultrasəs müayinələri üçün lazımı şəraitin yaradıldığı mərkəzdə elektroterapiya, fizioterapiya, jet masaj, maqnoterapiya, hidrotəripiya, hidrokolonoterapiya, palçıq müalicəsi, mexanoterapiya otaqları var. Burada müalicə alanlar masaj və palçıq applikasiya otaqlarından istifadə edə bilərlər.

Qonaqların diqqətinə çatdırılıb ki, Lənkəran İstisu və Sağlamlıq Mərkəzində qan dövranı, sinir, sümüklər-əzələ sistemləri, birləşdirici toxumanın, tənəffüs orqanlarının, həzm sisteminin xəstəlikləri, maddələr mübadiləsi və qidalanma pozuntuları, dəri və dərialtı toxumanın və sidik-cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin müalicəsi nəzərdə tutulub. Diplomatlar Hirkan qəsəbəsindəki sitrus bağları, Hirkan Milli Parkı və Xanbulançay deryçası ilə də tanış olublar.

Səfər çərçivəsində həmçinin Lənkəranın qida və kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac potensialı ilə bağlı tədqimatlar keçirilib.

"Dədə Qorqud irsi" UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Rezentativ Siyahısına daxil edilib

Yaylı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" UNESCO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilib

Yaylı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" UNESCO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Xarici İşlər Nazirliklərinin birgə bəyanatında bildirilir.

Bəyanatda deyilir: "Dədə Qorqud irsi: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi" adlı çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi Azərbaycan, Türkiyədə və Qazaxıstanda birlik, bərabərlik və müxtəlifliyi, həmçinin xalqlarımızın ailə də-

yerlərini, qadının cəmiyyətdə rolunu, qonaqpərvərlik və ədalət prinsiplərini təbliğ etdiyi ifadə edir. Ermənistan nümayəndəsinin "Dədə Qorqud irsi: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi" adlı çoxmillətli mədəniyyət nümunəsinin Azərbaycana dair hissəsinə qarşı əsassız çıxış etməsi heç bir nəticə vermədi. Ermənistan tərəfinin qeyri-konstruktiv və yersiz mövqeyinin yolverilməz olduğunu bir daha diqqətə çatdıraraq Azərbaycan nümayəndə heyəti ölkəmizin bu çoxmillətli nominasiyanın tərəfi olmaqla regional əməkdaşlığa və ortaq mirasa sahib olan ölkələrlə mədəniyyətin bölüşülməsi faktoruna önəm verdiyini və bununla da UNESCO-nun xoşməramlı prinsiplərinə sadıqlığını nümayiş etdirdiyini bildirib. UNESCO ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsində və mədəni irsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğində əvəzsiz xidmətləri olan Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri xanım Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə "Dədə Qorqud irsi: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi" adlı çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi ilə yanaşı, hazırda kəməncə hazırlanması və ifaçılıq sənəti, dolma hazırlama və paylaşma ənənəsi, Azərbaycan muğam ifaçılığı, lavaş bişirmə və paylaşma ənənəsi, Lahic misgərlik sənəti, aşıq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, tar ifaçılığı, kələğayı sənəti UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Rezentativ Siyahısına, həmçinin Qarabağın Çövken ənənəvi atüstü oyunu və "Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri"nin isə UNESCO-nun təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına yer alır".

"Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" UNESCO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Xarici İşlər Nazirliklərinin birgə bəyanatında bildirilir.

Bəyanatda deyilir: "2018-ci ilin 26 noyabr - 1 dekabr tarixlərində Mavriki Respublikasının paytaxtı Port Luis şəhərində UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin növbəti 13-cü sessiyasında qəbul edilən qərarla "Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" UNESCO-nun Təcili

Qorunma Siyahısına daxil edilib.

Sözgedən nominasiya sənədi Mədəniyyət Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının UNESCO yanında daimi nümayəndəliyini ilə təqdim edilib. Nəzərdə tutulan məzmun Naxçıvan adlı təqdim edilmiş əsas məqsəd ölkəmizin qədim və tarixi regionu olan Naxçıvanda yaşa-

yan əhalinin ənənəvi mədəniyyətinə və xalq yaradıcılığına dünya miqyasında işıq salmaq və tanımaq, eyni zamanda, bu ənənələri UNESCO səviyyəsində qorumaqdır.

Ermənistanın Azərbaycan digər mədəni irs namizədləri ilə bağlı olduğu kimi "Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" nominasiyasına qarşı təxribat xarakterli cəhdlərinin qarşısı alınmışdır. Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti dövlət orqanları tərəfindən sessiyadan əvvəl müvafiq iş aparılıb və ölkəmizin nümayəndə heyəti tərəfindən sessiya zamanı Ermənistan

tərəfinə layiqli cavab verilib.

UNESCO ilə əməkdaşlığın inkişafında və mədəni irsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğində müstəsna rolunu Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri xanım Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə "Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqləri" ilə yanaşı, hazırda kəməncə hazırlanması və ifaçılıq sənəti, dolma hazırlama və paylaşma ənənəsi, Azərbaycan muğam ifaçılığı, lavaş bişirmə və paylaşma ənənəsi, Lahic misgərlik sənəti, aşıq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, tar ifaçılığı, kələğayı sənəti UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Rezentativ Siyahısına, həmçinin Qarabağın Çövken ənənəvi atüstü oyunu isə UNESCO-nun təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına yer alır".

Hesablama Palatasında kollegiya iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının növbəti kollegiya iclasında "Dövlət büdcəsinin Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və tabeliyində olan qurumlara ay-

rılan vəsaitlərin istifadəsinə dair auditin nəticələri haqqında" hesabat müzakirə olunub.

Palatada AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasda nəzarət tədbiri üzrə kollegiya qərarının layihəsi müzakirə edilərək təsdiq olu-

nub. Həmin qərarın icrasını təmin etmək məqsədilə aidiyyəti dövlət qurumlarına təqdimat göndərilməsi və audit tədbirlərinin nəticələri barədə məlumatın Milli Məclisə təqdim olunması qərara alınıb.

TÜRKPA Katibliyinin diplomatik heyəti Cocuq Mərçanlıda

TÜRKPA Katibliyinin diplomatik heyəti noyabrın 27-də Cocuq Mərçanlıya səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, TÜRKPA-nın baş katibi Altınbək Məmmədov, baş katibin müavini Fuad Ələkbərov, Naurız Aydarov və Ali Yıldız, TÜRKPA komissiyalarının katibləri Emin Həsənov və Kanatbek Kurmanbekovdan ibarət heyətlə görüşən Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov qonaqlara Cocuq Mərçanlının tarixi, eklec də kəndin düşməndən geri alınmasından sonra görülən işlər barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, 2016-cı ilin Aprel qələbəsindən sonra Cocuq Mərçanlıda yaşamaq mümkün olub. Kəndin bərpasının ilk mərhələsinə 2017-ci ilin yanvarında Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə başlanılıb. 50 fərdi ev, məktəb, məscid, elektrik yarımstansiyası, hidrometeoroloji stansiya, avtomobil yolu və digər müvafiq infrastruktur tikilib, kənd qaz, elektrik enerjisi və içməli su ilə təmin olunub. Ötən il iyunun 15-də Prezident İlham Əliyevin imzaladığı digər sərəncamla Cocuq Mərçanlı kəndində bərpa işləri davam etdirilib. İkinci mərhələdə daha 100 ev tikilib, kəndin infrastrukturunu genişləndirilib.

Altınbək Məmmədov Cocuq Mərçanlıda Azərbaycan hökuməti tərəfindən görülən işləri yüksək qiymətləndirib. O, TÜRKPA-ya uzun ölkələri Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü ilə bağlı yekdillik mövqeyini xüsusi vurğulayıb. Bildirib ki, bu mövqə assambleya tərəfindən qəbul edilmiş bəyannamələrdə də əks olunub.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyətinin üzvləri kənd əhalisi ilə görüşüb, orta məktəbdə olub, məşhur Şuşa məscidinin bənzeri olan Cocuq Mərçanlı məscidini ziyarət ediblər.

Enerji sahəsində əməkdaşlıq davam edir

Əvvəlki 1-ci səh.

"Dayazsulu Abşeron"un HPBS üzrə müqavilə sahəsi Xəzər hövzəsinin hüduqları boyunca Abşeron yarımadasının cənubuna doğru uzanır. Həmin ərazidə suyun dərinliyi 40 metrədək dəyişir və potensial məhsuldar layın (kollektorun) dərinliyi 3000-5000 metr təşkil edir.

Saziş imzalanandan bir neçə ay sonra Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən ratifikasiya edilib. Sazişə əsasən, müqavilədə "BP Eksploreyşn (Kaspiyan Si) Ltd" şirkətinin və SOCAR-ın hərəsi 50 faizlik iştirak payına malikdir. Bu sənəd 30 illik müddətə əhatə edir.

HPBS ratifikasiyası olunduqdan dərhal sonra müqavilə sahəsində üçölçülü seysmik tədqiqat programının həyata keçirilməsi üçün hazırlıq işləri başlanmış və 2015-ci ilin dekabr ayında başa çatdırılmışdır. Program üzrə Ətraf Mühit və Sosial Sahəyə Təsirin Qiymətləndirilməsi sənədinin icması müzakirələri aparılmışdır.

Üçölçülü seysmik tədqiqat programı 2016-cı il mayın 31-də başlanmış və dekabrın 27-də yekunlaşdırılmışdır. Bu tədqiqat 1300 kvadratkilometr ərazidən üçölçülü məlumatın əldə olunmasını əhatə etmişdir. Tədqiqat programı BP-nin qabaqçılıq patentləşdirilmiş Müstəqil Sınxron Mənbələr (Independent Simulta-

neous Source with Nodes - ISSNMT) texnologiyası vasitəsilə həyata keçirilmişdir.

Həsətin Pay Bölgüsü Saziş ərazisindən 2016-cı ildə əldə edilmiş üçölçülü məlumatların interpretasiyası və emalı 2017-ci ilin dördüncü rübündə sona çatdırılmışdır. SOCAR-la Perspektivlik haqqında Bildiriş imzalanmaqla BP-nin Abşeron yarımadasının dayazsulu hissəsində üç perspektiv ərazidə kəşfiyyat quyuları qazmaq öhdəliyi müəyyən edilmişdir. Hazırda seçilmiş perspektiv ərazilərdə kəşfiyyat quyularının qazılması üçün planlaşdırma işləri aparılır.

Daha bir perspektiv struktur "Şəfaq-Asiman"dır. Bu blok Bakıdan təqribən 125 kilometr (78 mil) aralıda cənub-qərbdə yerləşir. Onu Xəzərdə "Şahdeniz" qaz-kondensat yatağından 60 kilometrlik, Səngəç terminalından 145 kilometrlik məsafə ayırır. "Şəfaq-Asiman" dənizin dərinlik hissəsində yerləşir. Burada suyun dərinliyi 600-800 metr arasında dəyişir. Kollektorun dərinliyi 7000 metrə çatır.

Blok təxminən 1100 kvadratkilometr ərazini əhatə edir. Burada indiyədək heç bir geoloji kəşfiyyat işi aparılmamışdır. SOCAR və BP arasında strukturun birgə geoloji kəşfiyyatı və işlənməsinə dair HPBS Bakıda 2010-cu ilin oktyabr ayında imzalanmış-

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Arsen BAQDASARYAN:

"Evə qayıtmağıma kömək edin!"

Xəbər verildiyi kimi, 1994-cü il təvəllüdü, 2014-cü il dekabrın 26-da Azərbaycan Respublikasının Ağdam rayonunda qoşunların təmas xəttində təxribata cəhd edərkən saxlanılmış və Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 2015-ci il 5 may tarixli qətnaməsi ilə 15 il azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş erməni hərbi qulluqçu Arsen Eduardoviç Baqdasaryan "hamının-hamiya" prinsipi üzrə azadlığa buraxılması ilə bağlı Ermənistanın baş nazirinin səlahiyyətlərini icra edən Nikol Paşinyana müraciət göndərmişdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı noyabrın 28-də Arsen Baqdasaryan Azərbaycan KİV-inin suallarına cavablandı. Həmin müsahibəni oxuculara təqdim edirik.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan bütün hərbi əsirlərin və girovların "hamını-hamiya" prinsipi üzrə dəyişdirilməsi təklifi ilə çıxış edib. Lakin Ermənistan hökuməti nədənsə bunu etməkdə istəmir. Necə düşüncünüzdür, Ermənistan bu humanist prinsipi niyə dəstəkləmir?

Mən Azərbaycan tərəfinin beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə rəsmi təklif göndərdiyini bilirəm. Bu barədə mənə Azərbaycanın səlahiyyətli orqanları məlumat veriblər. Lakin, təəssüf ki, erməni tərəfi mənim tələyimə biganə yanaşdı. Mənə göndərilən bildiriş mətnini oxuya bilərəm: "Arsen Eduardoviç, biz, Azərbaycan tərəfi beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə Ermənistanla bütün hərbi əsirlərin və girovların "hamını-hamiya" prinsipi üzrə azad edilməsi barədə rəsmi təklif göndərmişik. Lakin, təəssüf ki, orduşunda xidmət keçdiyiniz erməni tərəfi Sizin tələyinizə biganə yanaşır". Axı, mən həyatımın iki il yarımını Qarabağ torpaqları uğrunda müharibəyə vermişəm, hərbi sözləri ilə söyləsək, azərbaycanlılar üçün "düşmən", "rəqib" olmuşam və hər an məni öldürə bilərdilər.

Bizə məlum olduğu kimi, erməni tərəfi digər əsirlərin taleyi ilə də maraqlandır. Məsələn, Nikol Paşinyanın arvadı Anna Akopyan Karen Kazaryanın ailəsinə iki dəfə baş çəkib. Niyə məhz Sizə bu cür biganəlik göstərilir?

Ona görə ki, digərləri Ermənistan ərazisində doğulublar, mən isə keçmiş DQMV-nin paytaxtı Stepanakertdə - indiki Xankəndidə. Ermənistan üçün qarabağlıların heç bir dəyəri yoxdur, biz onlar üçün "Qarabağ eşşəkləriyik". Əgər Ermənistan məni bu respublikanın vətəndaşı hesab edirsə, onda erməni tərəfi Azərbaycanın müraciətinə müsbət cavab verməli idi.

Siz artıq kifayət qədər uzun zəmanədir ki, buradasınız. Sizin Nikol Paşinyana məktubla müraciət etməyiniz üçün suyu daşırın son damla nə oldu?

İlk növbədə, əlverişli siyasi mühit. 2016-cı ildən Azərbaycan tərəfi bütün hərbi əsirlərin və girovların "hamını-hamiya" prinsipi üzrə azad edilməsi təşəbbüsü ilə çıxış edir. O zaman "Qarabağ klanına" rəhbərlik edən Serj Sarkisyan hakimiyyətə də idi. Necə deyərler, həbsxana insanı dözümlüdüydü öyrədir və bu səbəbdən mən sabırla gözləyirdim. İndi, Serj Sarkisyan və komandasının devrildiyi vaxtda, mən səlahiyyətli orqanlara mənə kömək göstərilməsi və Nikol Paşinyana xahişlə müraciət etməyim üçün buraya KİV nümayəndələrinin dəvət edilməsi barədə müraciət etməyə qərar verdim. Əslində, Azərbaycan tərəfi bu müraciəti göndərən məcburiyyətində deyildi, axı, mən onları - Ermənistanla yirmi ildən çoxdur təvacüzkar ölkə və humanizm göstərməyən tərəf kimi qələmə verilən Azərbaycanın düşməni idim. Əsl həqiqətdə isə, Azərbaycan tərəfi mənə qarşı humanizmi nümayiş etdirir. Bas erməni tərəfinin humanizmi harada qaldı? Bunu mənə kim izah edə bilər?

Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsünü dəstəkləməsi üçün KİV vasitəsilə Ermənistan rəhbərliyinə nə söyləmək istərdiniz?

Mən yalnız onu demək istəyirəm ki, əgər Nikol Paşinyan və onun həyat yoldaşı Anna Akopyan həqiqətən də öz xalqının qayğısına qalırlarsa, onda qoy Dilaq Əsgərovu, Şahbaz Quliyevi və əsgər Elnur Hüseynzadəni azad etsinlər, Azərbaycan isə, öz növbəsində, doğmalarımız və yaxınlarımızla görüşmək üçün bizi sərbəst buraxsın. Düşünürəm ki, erməni xalqı ölkə hakimiyyətindən Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsünə müsbət cavab verilməsini tələb etməlidir.

Ermənistan söz yayılıb ki, guya sizi söylədiklərinizi vərəqdən oxumağa məcbur edirlər. Bununla bağlı nə deyə bilərsiniz?

Söylədiklərimin hamısı öz fikirlərimdir. Mənə heç kim işgəncə verməyib və bunları deməyə məcbur etməyib. Hətta kameranı da çevirə bilərsiniz ki, divarlarda əvvəlcədən hazırlanmış heç bir mətnin olmadığı aydın görünsün. Görürsünüz, mən hər dəfə üzümü sual verən jurnalistə tərəf tutaram və təkcə kameraya deyil, həm də onun gözlərinə baxaram. Mən dikta altında heç bir söz söyləməmişəm.

Yeri gəlmişkən, qoy bu sual sizin üçün standart səsənəmsin. Sizin burada saxlanılma şəraitiniz necədir? Hər hansı xahişiniz varmı?

Mənim bir təxəllüsüm var - evimə qayıtmağıma kömək edin! Saxlanılma şəraitimlə bağlı deyə bilərəm ki, heç bir şikayətim yoxdur. Hətta mənə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi vasitəsilə doğmalarla yazışmaq və "Skype" ilə danışıq imkanı verilib. Səhhətimlə bağlı da heç bir problemim yoxdur. Dörd il ərzində, sükkürlər olsun, bir dəfə də xəstələnməmişəm. Doğrudur, burada bizə ev yeməkləri vermir, amma qidalanma ilə bağlı hər şey normaldır. Hətta bir az kökləmişəm.

Bundan başqa, mənə kitab oxumağa və sifariş etməyə də icazə verilib. Bu müddət ərzində rus və ingilis dillərində biliklərimi təkmilləşdirmişəm. Hazırda Çin dilini öyrənirəm.

Mərkəzi Muğan Kollektorlarının İstismarı İdarəsi açıq tenderə dəvət edir

Tender 3 LOT üzrə keçirilir:

- LOT - 1 Maşın və mexanizmlər üçün ehtiyat hissələrinin satın alınması.
LOT - 2 Əsaslı və cari təmir üçün tikinti materiallarının satın alınması.
LOT - 3 Qum-çınqıl məmulatlarının satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilmiş, imzalanmış, ikitəqdim edilmiş yazılı surətdə təqdim etdirlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlarla üstünlük verilməlidir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər LOT üzrə 55 manat məbləğində iştirak haqqı göstərilməsinə köçürüldükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas sərəflər toplusunu İmişli rayonu Qaradonlu kəndində yerləşən Mərkəzi Muğan Kollektorlarının İstismarı İdarəsindən (əlaqələndirici şəxs: Ə.Nəsirov, telefon: 2-12-62) ala bilərlər.

Təşkilat: Mərkəzi Muğan Kİİ
Hesab: İmişli YXO; AZ49AIB32051019446700201167
VÖEN: 5500116521
Bank: "Kapital Bank"ın İmişli filiali
Kodu: 200673
VÖEN: 9900003611
Müxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T.; BIK AII BAZ2X
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
-tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
-tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
-tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
-Azərbaycan Respublikasında vergilər və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
-iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
-iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
-iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
-müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surət) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 07 yanvar 2019-cu il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikitəqdim zərflərdə 16 yanvar 2019-cu il saat 17:00-a qədər İmişli rayonu, Qaradonlu kəndində yerləşən Mərkəzi Muğan Kollektorlarının İstismarı İdarəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklifləri 17 yanvar 2019-cu il saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvan-da açılacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərenerji" ASC 2018-2021-ci illər üçün Keyfiyyət və ətraf mühitin idarə olunması ISO 9001:2015 və 14001:2015 Beynəlxalq Standartlarının İdarəetmə Sistemlərinin Sertifikatlaşdırılması məqsədilə auditin keçirilməsinə dair xidmətlərini kotirovkalar sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan təşkilatlar (012) 490-09-27 / (050) 250-35-07 telefon nömrələri ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 07.12.2018-ci il saat 16:00-dək qəbul olunur.

Əlaqələndirici şəxs: Elçin İsmayılov.

Tender komissiyası

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti "Yaşıl Teatr" Bakı Konsert Kompleksi aşağıdakı tədbirlərin həyata keçirilməsinin satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Tekrar

Tender 2 LOT üzrə keçirilir:

- LOT-1 - 2019-cu il təqvim dəstlərinin satın alınması
LOT-2 - Xarici qonaqların Bakı şəhərinə səfəri ilə bağlı suvenir dəstlərinin satın alınması

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış ikitəqdim zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları yüksək kadr potensialına, lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 100 (bir yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürüldükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Sona Vəlixanlı, 1 ünvanından əldə edə bilərlər (əlaqələndirici şəxs: Cavadov İlqar Əziz oğlu, tel: 492-46-34).

"Kapital Bank": 1 saylı Səbail filiali

Kodu: 200059
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT: AIIBAZ2X

"Yaşıl Teatr" Bakı Konsert Kompleksi

H/H: AZ05AIB33070019443501623105
VÖEN: 1700779931

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçılar aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
-tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
-tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

Bundan başqa, mənə kitab oxumağa və sifariş etməyə də icazə verilib. Bu müddət ərzində rus və ingilis dillərində biliklərimi təkmilləşdirmişəm. Hazırda Çin dilini öyrənirəm.

Tender komissiyası

"Azərsu" ASC daxili vəsaiti hesabına "Azərsu" ASC-yə məxsus korporativ elektron poçt sisteminin (mail.azersu.az) kiberhücumlardan (SPAM) qorunması və elektron poçt sisteminin quraşdırıldığı server avadanlıqlarında informasiya təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün serverdə quraşdırılmış "Barracuda Spam Firewall 400VX" proqram təminatının 2019-cu il lisenziya müddətinin artırılmasının satın alınması məqsədilə kotirovka sorğusu elan edir

Kotirovka sorğusunda iddiaçı kimi iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı ünvan - Bakı şəhəri, Moskva prospekti, 67, "Azərsu" ASC-nin Təchizat və Satınalmaların İdarə Olunması Departamentinin Satınalmaların təşkili şöbəsinə (əlaqələndirici şəxs: Məmmədov Musayev, telefon: 431 47 67/2288) müraciət edə bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iddiaçı kimi iştirak etmək istəyənlər imzalanmış və möhürlənmiş kotirovka təkliflərini 03 dekabr 2018-ci il saat 15:00-dan gec olmamaq şərti ilə təqdim etməlidirlər. Göstərilən müddətdən gec təqdim olunan kotirovka təklifləri baxılmadan geri qaytarılacaqdır.

Kotirovka təklifləri Bakı şəhəri, Moskva prospekti, 67 nömrəli ünvanda 04 dekabr 2018-ci il saat 15:00-da açılacaqdır. İddiaçıların və onların səlahiyyətli nümayəndələrinin zərflərinin açılış prosedurunda iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

"Azərsu" ASC daxili vəsaiti hesabına Xüsusi şəraitdə işləyən işçilərin yeməklə təmin edilməsi xidmətinin satın alınması məqsədilə kotirovka sorğusu elan edir

Kotirovka sorğusunda iddiaçı kimi iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı ünvan - Bakı şəhəri, Moskva prospekti, 67, "Azərsu" ASC-nin Təchizat və Satınalmaların İdarə Olunması Departamentinin Satınalmaların təşkili şöbəsinə (əlaqələndirici şəxs: satınalmalar üzrə mühəndis Aysel Abdullayeva, aysel.abdullayeva@azersu.az +994124314767 (2261)) müraciət edə bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iddiaçı kimi iştirak etmək istəyənlər imzalanmış və möhürlənmiş kotirovka təkliflərini 06 dekabr 2018-ci il saat 16:00-dan gec olmamaq şərti ilə təqdim etməlidirlər. Göstərilən müddətdən gec təqdim olunan kotirovka təklifləri baxılmadan geri qaytarılacaqdır.

Kotirovka təklifləri Bakı şəhəri, Moskva prospekti, 67 nömrəli ünvanda 07 dekabr 2018-ci il saat 16:00-da açılacaqdır. İddiaçılar və onların səlahiyyətli nümayəndələrinin zərflərinin açılış prosedurunda iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

"AZƏRBAYCAN" qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayılov Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov və komitənin üzvləri Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov və komitənin üzvləri: Eldar Quliyev, Tahir Süleymanov, Mahir Aslanov, Novruzali Aslanov, Hüseynbala Mirələmov, İqbal Məmmədov, Elçin Quliyev, Eldəniz Səlimov, Cəvənsir Paşazadə, Aydın Hüseynov və Milli Məclis Aparatının əməkdaşları Vilayət Əlizadə, Zahid Abbasov, İsa Hüseynov, Məhəmməd Gülməmmədov Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin sədri Zeyqəm Hüseynov Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektiv Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Rafafel Qafarov Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsmayıllıdan Mirdəməd Sadiqov ailəsi ilə birlikdə Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin sədri Zeyqəm Hüseynov Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektiv Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova və aparatın əməkdaşları ilə yoldaşları Lələ Əzimovaya atası

AĞANƏCƏF ƏZİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Lətif Hüseynov Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR ZEYNAL OĞLU CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universitetinin rektorluğu Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

M.Ə.Əfəndiyev adına 2 N-li şəhər Klinik Xəstəxanasının kollektiv şüa-diaqnostika həkimi Arzu Ağalarovaya atası

ƏLƏDDİN AĞALAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bərdə Rayon Məhkəməsinin sədri Məhərrəm Alahverdiyev və məhkəmənin kollektiv Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ənvər Seyidov ailəsi ilə birlikdə Əli Hüseynliyə atası

MƏHƏMMƏD HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Elm və Təhsil Mərkəzi "Təfəkkür" Universitetinin rektorluğu Milli Məclis Aparatı Ümumi şöbəsinin müdiri Tələtüm Quliyevə atası

İLQAR ZEYNAL OĞLU CABBAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Elm və Təhsil Mərkəzi "Təfəkkür" Universitetinin rektorluğu və professor-müəllim həyatı Azərbaycan Təhsil Şurasının fəxri sədri, professor

ƏJDƏR AĞAYEVİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı, AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru Yaqub Mahmudov və institutun kollektiv şöbə müdiri, professor

HƏSƏN ƏLİBƏYLİNİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt Apelyasiya Məhkəməsinin sədri Səadət Bəktəşi və məhkəmənin kollektiv Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Salyan Rayon Məhkəməsinin sədri Ələvsət Paşayev və məhkəmənin kollektiv Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şirvan Apelyasiya Məhkəməsinin kollektiv Səbail Rayon Məhkəməsinin sədri Ağamalı Qafarova anası

PÜSTƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BA